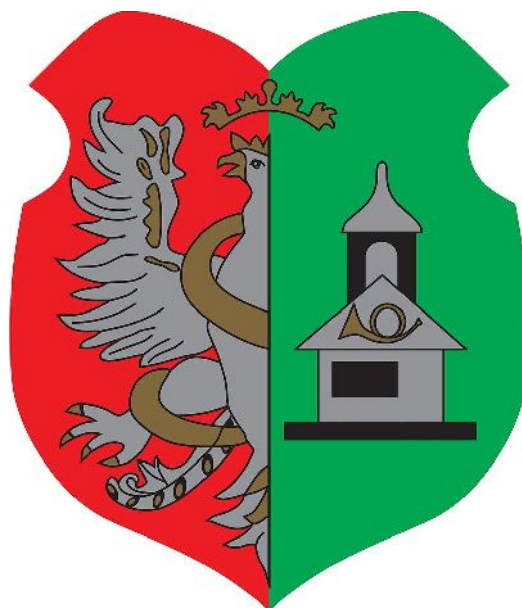

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXVI/155/17
Rady Gminy Rokiciny
z dnia 31 stycznia 2017 roku

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony środowiska dla Gminy Rokiciny
na lata 2017 - 2020 z perspektywą do 2024 r.

2016

Opracował:

mgr inż. Marzena Honcel

pod kierunkiem mgr Joanny Malasińskiej

Spis treści

1.	Wst p	5
2.	Metodyka sporz dzenia prognozy oddziaływania na rodowisko Programu Ochrony rodowiska dla Gminy Rokiciny	5
3.	Informacje o zawarto ci, głównych celach dokumentu oraz jego powi zaniach z innymi dokumentami	7
4.	Diagnoza stanu rodowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji zało e dokumentu	11
5.	Diagnoza stanu rodowiska na obszarach obj tych przewidywanym znacz cym oddziaływaniem	24
6.	Identyfikacja problemów ochrony rodowiska istotnych z punktu widzenia realizacji postanowie dokumentu, w szczególno ci dotycz ce obszarów podlegaj cych ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	24
7.	Identyfikacja, analiza o ocena oddziaływa generowanych zapisami dokumentu na jednolite cz ci wód powierzchniowych i podziemnych oraz analiza mo liwo ci nieosi gni cia celów rodowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ...	27
8.	Identyfikacja celów ochrony rodowiska ustanowionych na szczeblu mi dzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy rodowiska zostały uwzgl dnione podczas opracowania dokumentu	31
9.	Identyfikacja przewidywanych znacz cych oddziaływa na rodowisko	38
9.1.	Znacz ce oddziaływanie pozytywne na rodowisko	39
9.2.	Znacz ce oddziaływanie negatywne na rodowisko	40
9.2.1.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	42
9.2.2.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	42
9.2.3.	Oddziaływanie na gleby	42
9.2.4.	Oddziaływanie na warunki akustyczne	43
9.2.5.	Oddziaływanie na przyrod i obszary chronione	43
9.2.6.	Oddziaływanie na krajobraz	47
9.2.7.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne	47
10.	Rozwi zania maj ce na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacj przyrodnicz negatywnych oddziaływa na rodowisko mog cych by rezultatem realizacji zało e dokumentu	47
11.	Rozwi zania alternatywne do rozwi za zawartych w przedmiotowym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadz cej do tego wyboru, w tym tak e wskazania napotkanych trudno ci wynikaj cych z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy	48

12.	Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowie omawianego dokumentu	49
13.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	50
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	50
15.	Wykorzystane materiały	52

1. Wstęp

Na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jej ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 poz. 353) Programy Ochrony środowiska wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przez właściwy organ administracji odbywa się w oparciu o „Prognozę oddziaływania na środowisko”. Głównym celem dokumentu jest identyfikacja oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony środowiska (zwanego dalej PO lub Programem). Zakres Prognozy zgodny jest z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jej ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 poz. 353) oraz pismami Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Łodzi znak: WOO -II.411.476.2016.MGw z dnia 21 października 2016 r. i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi znak: PWIS.NSOZNS.9022.1.571.2016.JOK z dnia 5 października 2016 r.

2. Metodyka sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony środowiska dla Gminy Rokiciny

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona zgodnie z art. 51 oraz 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jej ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym:

1. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz czystotliwość jej przeprowadzenia,
- informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

2. określa, analizuje, ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji założeń dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istotne problemy z punktu widzenia realizacji założeń dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Zgromadzono dane dotyczące planowanych działań z zakresu ochrony środowiska oraz odniesiono do stanu środowiska na terenie gminy. Na tej podstawie zidentyfikowano możliwe skutki oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny z perspektywą do 2024 r.

Prognozy sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu, analiz jakościowych opartych na dostępnych danych podstawowego monitoringu środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku.

3. Informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Program Ochrony środowiska dla Gminy Rokiciny na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r. został sporządzony w sposób zgodny z Polityką Ekologiczną Państwa oraz wymogami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony środowiska.

Program określa:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów,
- mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

W dokumencie scharakteryzowano gminę oraz przedstawiono aktualny stan środowiska oraz zasobów naturalnych. Opisano w nim:

- warunki środowiska geograficznego, klimat,
- użytkowanie rolnicze terenu (jako gleb, produkcja roślinna i zwierzęca),
- przyrodniczość,
- obszary ograniczonego użytkowania,
- zasoby kopalin,
- stosunki wodne i jakość wód (wody podziemne i powierzchniowe, wodociągi i kanalizacja),
- jakość powietrza,
- hałas, pole elektromagnetyczne,
- odnawialne źródła energii,
- awarie przemysłowe i inne nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska.

W oparciu o istniejący stan środowiska przedstawione zostały standardy jakości środowiska, tendencje przeobrażeń środowiska i podstawowe kierunki i zakres działań w ochronie środowiska, w tym cele ekologiczne na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r., polegające przede wszystkim na:

- zachowaniu różnorodności biologicznej,
- ochronie i zrównoważonym rozwoju obszarów leśnych,
- ochronie gleby,
- ochronie wód,
- ochronie powierzchni ziemi i gospodarowaniu zasobami geologicznymi,
- ochronie powietrza,
- ochronie przed hałasem,
- ochronie przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- gospodarce odpadami,

- zapewnieniu bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego,
- działaniach systemowych.

W harmonogramie rzeczowo-finansowym wyznaczono cele ekologiczne i kierunki działań, będące odzwierciedleniem polityki ekologicznej gminy.

Tabela 1. Harmonogram rzeczowo – finansowy dla Gminy Rokiciny na lata 2017 – 2020 z perspektyw do 2024 r.

Lp.	Przedsięwzięcie	Instytucja odpowiedzialna	Planowany termin realizacji	Szacowany koszt realizacji [PLN]					ródło finansowania
				2017	2018	2019	2020	2021-2024	
1.	Budowa instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródła ciepła z wykorzystaniem OZE w Gminie Rokiciny – Ochrona środowiska	Urząd Gminy Rokiciny	2015-2019	150 000,00	50 000,00	100 000,00	0,00	0,00	rodki unijne i rodki własne
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łąznowska Wola - Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i ochrona środowiska	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2019	100 000,00	200 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	rodki własne, WFO iGW, PROW
3.	Projektowanie i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nowe Chrusty	Urząd Gminy Rokiciny	2020-2024	0,00	0,00	0,00	100 000,00	2 000 000,00	rodki własne, WFO iG, PROW
4.	Projekt wymiany starej sieci wodociągowej z rur azbestocementowych w miejscowości Popielawy wraz z przełazaniem istniejących przyłączy oraz budowa spinki wodociągowej Popielawy – Łąznów - Zmniejszenie liczby awarii i strat wody	Urząd Gminy Rokiciny	2015-2018	100 000,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	rodki własne
5.	Przebudowa i rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków wraz z budową i przebudową kanalizacji sanitarnej na terenie gm. Rokiciny- Poprawa infrastruktury wodno-ściekowej	Urząd Gminy Rokiciny	2015-2019	231 710,38	2 540 789,73	408 508,75	0,00	0,00	rodki unijne i rodki własne
6.	Termomodernizacja budynku gminnego przy ul. Brzezińskiej w Rokicinach-Kolonii - Poprawa efektywności energetycznych budynku	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2020	0,00	0,00	0,00	100 000,00	0,00	rodki WFO iGW i rodki własne
7.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Rokiciny – Ochrona środowiska	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2024	534 330,11	267 165,12	275 170,12	283 965,23	1 150 000,00	rodki własne
8.	Optymalizacja kosztów zakupu i dystrybucji energii elektrycznej dla Gminy i jednostek organizacyjnych – Optymalizacja kosztów	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2017	5 166,00	0,00	0,00	0,00	0,00	rodki własne
9.	Przebudowa drogi gminnej Nr 116303E Rokiciny-Kolonia – Kolonia Łąznów II etap – Poprawa infrastruktury	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2017	1 630 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	rodki własne, Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury

									Drogowej na lata 2016-2019
10.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 4318E Kolonia Rokiciny – Łaznówek – Etap I – Pomoc finansowa dla Powiatu Tomaszowskiego	Urząd Gminy Rokiciny	2016-2017	637 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	rodki własne
11.	Realizacja zadań wynikających z Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Rokiciny	Urząd Gminy Rokiciny	2015-2024	100 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	600 000,00	rodki własne, WFO iGW

Reasumując stwierdzić należy, że niniejszy Program, jako dokument planistyczny, służyć będzie jako wskaźnik działań, które należy wdrażać na terenie gminy Rokiciny w celu osiągnięcia określonych w Polityce Ekologicznej Państwa założeń z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska.

4. Diagnoza stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji założeń dokumentu

Stan środowiska

W Prognozie zwrócono szczególnie uwagę na te elementy uwarunkowań przyrodniczych, które rzutować powinny na konstrukcję zasad, kierunków i planowanych rozwiązań w sferze ochrony środowiska na obszarze gminy.

Warunki środowiska geograficznego, klimat

Gmina Rokiciny jest jedną z dziesięciu gmin wiejskich powiatu tomaszowskiego, leży we wschodniej części województwa łódzkiego. Od północy graniczy z gminą Koluszki (pow. łódzki wschodni), od wschodu z gminą Ujazd, od południa z gminą Bdków, a od zachodu z gminą Brójce (pow. łódzki wschodni).

Gmina zajmuje powierzchnię 9 058,00 ha (90,6 km²) i zajmuje 8 miejsce w powiecie pod względem powierzchni, obejmując 8,83 % jego powierzchni oraz 0,49 % powierzchni województwa łódzkiego.

Administracyjnie gminę tworzą 22 sołectwa, a ogółem na terenie gminy znajduje się 25 miejscowości. Największą miejscowością są Rokiciny-Kolonia. Znajdują się tutaj m.in. Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, komisariat policji, kościół, trzy niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i 2 apteki, gminny ośrodek pomocy społecznej, urząd pocztowy, liczne placówki handlowe.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną J. Kondrackiego Gmina Rokiciny znajduje się w obrębie prowincji Niordkowieuropejski, podprowincji Niziny niordkowieuropejskie, w makroregionie Wzniesień Południowomazowieckich i mezoregionów: Wzniesień Łódzkich (na północy) i Równiny Piotrkowskiej (na południu).

Granica pomiędzy Równiną Piotrkowską a Wzniesieniami Łódzkimi przebiega w sposób bardzo wyraźny przez niordkowiecką gminę. Granica południowa Wzniesień Łódzkich nie jest wyraźnie zdefiniowana geomorfologicznie. Przebiega ona równoległowo i jest wyznaczana przez przebieg nachylonej powierzchni Sandru Tomaszowskiego w powierzchni bardziej płaskiej, stanowiącej północną część mezoregionu Równiny Piotrkowskiej, zwanej niekiedy Równiną Spalską. Podstawowe znaczenie w budowie geologicznej terenu gminy odgrywają utwory czwartorzędowe, obejmujące osady zlodowace południowo-polskiego i niordkowieckiego. Między czwartorzędem jest zmienna i waha się od 18,6 m w Popielawach do 87,3 m w Rokicinach. Osady te wykształcone są w postaci glin zwałowych zwartych i piaszczystych z domieszkami piasków różnoziarnistych, wirów i pospółki.

Na krajobraz gminy składają się przeważnie czci lekko pofalowane równiny o niewielkim zróżnicowaniu hipsometrycznym wahającym się od ok. 180 do 220 m n.p.m. W lokalnych obniżeniach terenu znajdują się cieki i niewielkie zbiorniki wodne.

Powierzchnia całego obszaru Gminy Rokiciny zbudowana jest z młodych (czwartorzędowych) utworów akumulacji lodowcowej – lądolodu skandynawskiego. Pozostałości zlodowacenia jest znaczna przewaga glin zwałowych i morenowych, ponadto na obszarze Rokicyn znajdują się postglacjalne: ropy, piaski (o zmiennej frakcji – drobne, średnie i gruboziarniste), wiry sandrowe oraz otoczaki i głazy narzutowe. W lokalnych obniżeniach cieków wodnych znajdują się również holoceny utwory aluwialne i organogeniczne: torfy, mursze i muły.

Obszar Gminy Rokiciny jest ubogi w surowce mineralne. Występują jedynie pospolite surowce skalne spotykane na całym terytorium województwa łódzkiego, tj. piaski, piaski z domieszką węgla i gliny zwałowe. W większym stopniu eksploatowane lokalnie w budownictwie i przy budowie dróg. Na terenie gminy rozpoznane i udokumentowane złoża piasków o charakterze przemysłowym występują w Łaznowskiej Woli, Rokicinach i okolicach Cisowa. Ponadto w Łaznowskiej Woli eksploatowane są zasoby glin zwałowych służących do produkcji cegły budowlanej.

Klimat Gminy Rokiciny określany jest jako ciepły umiarkowany przejściowy, co wiąże się z przenikaniem się wpływów mas powietrza strefy kontynentalnej (przeważnie latem) oraz strefy oceanicznej (przeważnie zimą). Jednocześnie nizinny i równinny charakter ukształtowania terenu pozwala na swobodny przepływ mas powietrza, co powoduje, że na klimat gminy, podobnie jak całego obszaru Wzniesień Łódzkich wpływ wywierają również masy powietrza docierające nad centralną Polskę z nad Morza Bałtyckiego, a także wiatr z gór na południu kraju. Zdecydowaną przewagę zdobywają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, choć zaznaczają się także ruchy mas powietrza ze wschodu i północnego wschodu.

Biorąc pod uwagę ilość dopływającej do powierzchni ziemi energii słonecznej, Gmina Rokiciny charakteryzuje się średnimi wielkościami nasłonecznienia, które są typowe dla znacznej części obszaru kraju. Najwięcej promieniowania słonecznego dociera w czerwcu, natomiast najmniej w grudniu.

Najzimniejszymi miesiącami w roku są styczeń oraz luty, ze średnimi temperaturami oscylującymi w granicach $-2/-3^{\circ}\text{C}$, najcieplejszy jest lipiec ze średnią wieloletnią $+18^{\circ}\text{C}$. Miesiące zimowe znacznie różnią się w poszczególnych latach średnimi temperaturami – np. w 2012 roku w lutym zanotowano średnią na poziomie -6°C , natomiast w 2014 roku było to $+2,5^{\circ}\text{C}$. Średnie temperatury notowane w miesiącach letnich wykazują mniejsze wahania – w ostatnim pięcioleciu najcieplejszym był lipiec 2015 roku ($20,5^{\circ}\text{C}$), a najchłodniejszym lipiec 2011 roku $17,5^{\circ}\text{C}$. Średnia roczna temperatura powietrza dla obszaru Gminy Rokiciny wynosi $+8,5^{\circ}\text{C}$ i w ostatnich latach, podobnie jak dla obszaru całego kraju, obserwowany jest jej stopniowy wzrost. Z uwagi na ukształtowanie terenu i ruchy mas powietrza, zimy w Gminie Rokiciny są łagodne, okresy silniejszych mrozów są krótkotrwałe i występują rzadko, następują częściej odwilgi. Pokrywa śnieżna występuje od końca listopada do marca, a długość jej

utrzymywania wynosi około 60 dni, lecz w ostatnich latach staje się krótsza. Mający kluczowe znaczenie dla rolnictwa okres wegetacyjny, podobnie jak na przeważającym obszarze centralnej Polski, wynosi w Gminie Rokiciny od 210 do 220 dni.

Suma rocznych opadów oscyluje w granicach od 500 do 600 mm. Najmniej opadów odnotowywanych jest w miesiącach zimowych – głównie w styczniu i lutym. Jednocześnie nie w okresie tym rokrocznie notowane są sumy opadów na zbliżonym poziomie. Najwięcej deszczu rejestruje się w miesiącach letnich – czerwcu i lipcu – jednak pomiędzy poszczególnymi latami obserwowane są duże różnice. W latach o stosunkowo niewielkich opadach atmosferycznych na terenie Gminy Rokiciny parowanie przewyższa sumę opadów, co w połączeniu z dużą przepuszczalnością ziem zbudowanych z piasków i glin zwałowych i ich skłonnością do wahań poziomu wód, prowadzi do suszy gruntowej oraz rodzi zwiększone niebezpieczeństwo powodzi. W ostatnich latach wraz ze wzrostem temperatur, cykliczne susze stają się coraz poważniejszym problemem.

Tereny chronione

Na terenie gminy Rokiciny znajdują się :

➤ Rezerwat przyrody „Łaznów”

Utworzony został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 kwietnia 1979 r. (Monitor Polski z 1979 r. Nr 13, poz. 77). Rezerwat zlokalizowany jest w Leśnictwie Łaznów (Nadleśnictwo Brzeziny), obejmuje oddziały leśne: 209 d, f, 210, 211 b, d, 220 b, c, d oraz 221 a, b, c. Ochrona objęta tu 60,83 ha powierzchni leśnej w celu zachowania fragmentu lasu jodłowego naturalnego pochodzenia, występującego na granicy zasięgu gatunku. Jodła stanowi 68,5% w strukturze gatunkowej lasu, 29,4% - sosna, 2,1% - modrzew. Wiek najstarszych drzew jodłowych sięga ponad 100 lat.

➤ Utytek ekologiczny „Mokradło Łaznowska Wola”

Utworzony został na mocy Rozporządzenia Nr 5/96 Wojewody piotrkowskiego z dnia 4 listopada 1996 r. (Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego z 8 listopada 1996 r. Nr 21, poz. 76). Ochrona objęta tu obszar zarostu i szuwarów, stanowiący ródleńskie mokradło ze źródliskiem roślinności zarostu i szuwarowo-bagiennego o powierzchni 0,4 ha. Celem ochrony jest zachowanie wyróżniających się walorów przyrodniczych ródleńskiego mokradła w celu zachowania bioróżnorodności.

➤ Pomniki przyrody

Ochrona prawną jako pomnik przyrody objęta została grupa drzew w zabytkowym parku przykościelnym z XVIII wieku w Łaznowie, obejmującej: 3 wiązospolite (obwód pnia 250-255 cm), 1 wiązszypułkowy (obwód pnia 290 cm) i 1 klonospolity (obwód pnia 285 cm). Aktem

ustanawiają cym ochron jest Zarz dzenie Wojewody Piotrkowskiego z dnia 15 grudnia 1987 r. (Dz. U. z dnia 30 grudnia 1987 r. Nr 17, poz. 177).

Lasy

Lesisto Gminy kształtuje się na poziomie 14,71% przy średniej krajowej 28,7%. Grunty leśne zajmują powierzchnię 1 332 ha, z czego 20% stanowi lasy prywatne. Obszary leśne skoncentrowane są w części północno-zachodniej (m. in. rezerwat „Łaznów”) oraz w części centralnej Gminy. Ponadto na terenie Gminy występują kilka mniejszych skupisk leśnych, m.in. we wsi Eminów, Maksymilianów i Cisów. Pozostałe obszary są niemal całkowicie bezleśne.

Cech szczególnie wpływający na jakość drzewostanu i jego funkcje jest siedlisko aglomeracji łódzkiej. Silne stężenie zanieczyszczonego powietrza (szczególnie w latach 70 i 80-tych) np. dwutlenkiem siarki lub dwutlenkiem węgla miało bardzo zły wpływ na stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów. Ze względu na upadek wielu zakładów emitujących szkodliwe substancje do powietrza zaobserwowano znaczącą poprawę jakości powietrza. Mniejsza ilość zanieczyszczeń oraz racjonalnie prowadzona gospodarka leśna przyczynia się do stopniowej poprawy jakości drzewostanów.

Nadleśnictwo Brzeziny prowadzi gospodarkę leśną na terenie lasów państwowych od 20 lat stosując bezproblemowy sposób zagospodarowania. Dobrze prowadzone prace nad przebudową drzewostanów owocują wzrostem powierzchni naturalnego odnowienia lasu.

W ostatnich latach wzrasta pozaprodukcyjna rola lasu, zwłaszcza turystyczna, rekreacyjno – zdrowotna. Ze względu na duży walory przyrodnicze, lasy pełnią również funkcje ochronne, estetyczno – krajobrazowe.

Część lasów porastających teren Gminy Rokiciny nadano status lasów ochronnych na mocy decyzji Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2003 r. (DL. Lp-0233-JJ-16/03). Za lasy ochronne stanowi je własność Skarbu Państwa uznano:

- 1) lasy stanowiące drzewostany nasienne położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – lasy położone w oddziale nr 350;
- 2) lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – lasy położone w oddziałach 328, 336, 337, 338, 339, 349, 350, 351.

Lasy porastające teren Gminy są częścią Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Spalsko – Rogowskie”, położonego w całości na terenie województwa łódzkiego, powołanego do życia Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 października 2002 roku (zmienione Zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP z dnia 7 lutego 2005 r.). Leśne kompleksy promocyjne są obszarami funkcjonalnymi o znaczeniu edukacyjnym i społecznym, o szczególnym jednolitym programie gospodarczo-ochronnym. Tutejszy kompleks obejmuje kilka dużych i kilkadziesiąt mniejszych uroczysk leśnych wchodzących w przeszłości w skład dwóch rozległych puszczy – Pilickiej i Łódzkiej. Łączna powierzchnia LKP wynosi 34,95 tys. ha.

Wody powierzchniowe i podziemne

➤ Wody płynące

Gmina Rokiciny znajduje się w obrębie zlewni Wolbórki, lewobrzeżnego dopływu Pilicy. Podstawowe hydrologiczne tworzą 3 rzeki: Piasecznica, Pańkówka (Czarna Bielina) oraz Łaznowianka (wypływająca spod Białej Góry). Praktycznie wszystkie te rzeki są uregulowane. Są to rzeki nizinne z małymi spadkami, o krótkich korytach z zabagnionymi dolinami.

System wód powierzchniowych na terenie Gminy Rokiciny tworzą przede wszystkim trzy rzeki stanowiące dopływy Wolbórki i należące do zlewni Pilicy:

- ✓ Piasecznica – biorąc początek na terenie gminy Koluszki, znajduje się w północnej części Rokiciny przepływając przez Wilkucice i Eminów, jej długość na terenie Gminy Rokiciny wynosi 2 200 m;
- ✓ Pańkówka (Czarna Bielina) – przepływa przez Maksymilianów i Janków, stanowi południowo-wschodnią granicę Gminy oddzielając Rokiciny od Gminy Ujazd. Jej długość na terenie Gminy wynosi 3 300 m;
- ✓ Łaznowianka – wypływa z Białej Góry w gminie Koluszki i przepływając przez znaczny obszar Gminy Rokiciny z północy na południe (do gminy Białków), przepływa przez Rokiciny, Łaznowo i wpada do Wolbórki, jej prawe dopływy są dłuższe i jest ich zdecydowanie więcej, zbiera wody z większej części terenu Gminy, jej długość na terenie Gminy Rokiciny to 11 650 m.

➤ Wody stojące

Na terenie Gminy Rokiciny brak większych zbiorników wodnych – zalewów czy jezior. W 2015 roku powstał powierzchniowy zbiornik małej retencji na rzece Łaznowiance w leśnictwie Rokiciny. Teren inwestycji to ok. 0,8 ha, w tym powierzchnia lustra wody 0,42 ha.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowane są badania elementów biologicznych, fizykochemicznych i chemicznych w poszczególnych jednolitych częściach wód (JCW).

Na terenie Gminy Rokiciny biegły jedynie niewielkie cieki wodne, które nie są objęte pomiarami dokonywanymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. W latach 2013-2015 badania powierzchniowych wód płynących były prowadzone przez WIO na terenie powiatu tomaszowskiego w 10 punktach pomiarowo-kontrolnych: 2 na rzece Pilicy, 2 na rzece Wolbórce oraz na rzekach: Moszczanka, Dopływieże wiśka, Czarnej, Gaci, Słomiance, Lubczance.

Rzeka Łaznowianka wpada do Wolbórki w pobliżu Białkowa. WIO prowadził badania rzeki Wolbórki w dwóch punktach: w Białkowie (Wolbórka od ródki do Dopływu spod Białej Góry) oraz w Tomaszowie Mazowieckim (Wolbórka od Dopływu spod Białej Góry do ujścia). WIO prowadził również badania na rzece Czarna w punkcie pomiarowym – Tomaszów Mazowiecki.

Badania jakości rzeki Wolbórki pokazują, że wpadająca do niej rzeka Łaznowianka powoduje pogorszenie jej stanu. Jest to spowodowane głównie tym, że Łaznowianka jest odbiornikiem cieków z gminnej oczyszczalni cieków.

Badania stanu rzeki Czarnej w punkcie pomiarowym w Tomaszowie Mazowieckim wykazały zły stan tej rzeki.

➤ Wody podziemne

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną przedmiotem badań monitoringowych jako ciepłe wody podziemne są jednolite ciepłe wody podziemne (JCWDP).

Na obszarze gminy nie został zlokalizowany żaden punkt należący do sieci regionalnej monitoringu wód podziemnych. Natomiast na terenie powiatu tomaszowskiego w 2015 r. zostały zlokalizowane 4 punkty pomiarowe monitoringu wód podziemnych: Białków (gm. Białków), Sadykierz (gm. Rzeczyca), Smardzewice (gm. Tomaszów Mazowiecki) i Niewiadów (gm. Ujazd).

Badania dla punktu najbliższej gminy Rokiciny (w Białkowie) wykazały wody II klasy (dobrej jakości).

Gleby

Gleby, obok klimatu i stosunków wodnych, stanowi podstawowy element mający wpływ na rolnictwo danego obszaru. Ponieważ Gmina Rokiciny stanowi obszar w znacznej mierze rolniczy, występujące genetyczne i bonitacyjne klasy gleb mają zasadnicze znaczenie dla jej rozwoju.

Na terenie Gminy Rokiciny występują przede wszystkim gleby bielicoziemne i brunatnoziemne – w sumie pokrywają one niemal 90% powierzchni gminy. Bielice występują głównie na piaszczystych i skalistych terenach i są ściśnięte lasami iglastymi. Gleby brunatne są ściśnięte wykorzystywane rolniczo – występują głównie na łagodnie pofalowanych terenach z równomiernym spływem wód opadowych. Ponadto na obszarze gminy wyróżniono czarnoziemny oraz niewielkie obszary madowe i gleb bagiennych. Zajmują one powierzchnie z utrudnionym odpływem wód oraz doliny cieków wodnych.

Wśród klas bonitacyjnych zdecydowanie przeważa klasa IV – grunty orne średnie. Oznacza to, że ziemie uprawne są podatne na wahania poziomu wód gruntowych i dla uzyskiwania odpowiednio wysokich plonów wymagają wysokiej kultury rolnej. Z kolei ich nadmierne nawożenie gnojowicami i gnojówkami w celu uzyskania prowadzi do zakwaszenia i degradacji oraz staje się zagrożeniem dla środowiska naturalnego gminy.

Powietrze

Powietrze atmosferyczne jest jednym z elementów środowiska, w którym przebiegają najważniejsze procesy życiowe organizmów żywych, m. in. procesy asymilacji i oddychania, a także procesy utleniania (spalania). Zawarte w powietrzu substancje oraz związki w ilościach ponadnormatywnych mają szkodliwy wpływ na pozostałe elementy środowiska: glebę, wodę, szatę roślinną, zwierzęta, a także na zdrowie i życie ludzkie. Zanieczyszczenie powietrza jest jednym z najbardziej niebezpiecznych zagrożeń środowiska.

➤ różne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza

Jako powietrze atmosferyczne na terenie Gminy Rokiciny kształtowana jest przez emisję pyłów i gazów. Źródłami zanieczyszczeń zlokalizowanymi na terenie gminy są:

- ✓ emisja niska – pochodząca z indywidualnych domowych systemów grzewczych opalanych zazwyczaj paliwami stałymi zwłaszcza w gładzie kamiennym i miałem, które na terenie Gminy Rokiciny są głównym nośnikiem energii cieplnej – zarówno w kotłowniach przydomowych, jak i w budynkach użyteczności publicznej. Charakterystycznymi cechami indywidualnych palenisk w gładzie jest ich niska sprawność oraz niepełny proces spalania powodujący nadmierne i niekontrolowane emisje zanieczyszczeń. Ponadto niewielka wysokość emitorów powoduje koncentrację zanieczyszczeń w bezpośrednim otoczeniu miejsc przebywania ludzi – tj. we wsiach o zwartej zabudowie;
- ✓ emisja niezorganizowana – mająca miejsce w wyniku naturalnych procesów pylenia oraz procesów wypalenia traw i ściernisk;
- ✓ emisja komunikacyjna (liniowa) – przebiegająca przez obszar gminy trasy komunikacyjne stanowią liniowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenia powietrza tworzą produkty spalania benzyn, olejów napędowych oraz w znacznie mniejszym stopniu gazu LPG. Do zanieczyszczeń atmosfery pochodzących z komunikacji samochodowej zalicza się również pyły powstające podczas zużywania się nawierzchni jezdni oraz podzespołów pojazdów (opony, klocki hamulcowe), które także mają udział w ogólnym bilansie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu samochodowego. Wpływ na wielkość emisji z transportu powierzchniowego mają również stan jezdni i stan techniczny pojazdów, rodzaj spalanej paliwa oraz płynność ruchu. W Gminie Rokiciny za emisję liniową odpowiadają przede wszystkim drogi wojewódzkie (nr 713 i 716), na których notowany jest zdecydowanie największy ruch kołowy.

Ponadto na jakość powietrza atmosferycznego wpływ mają procesy energetyczne i przemysłowe, których źródła znajdują się poza obszarem gminy, ponieważ na jej terenie nie ma zakładów przemysłowych, których działalność wiąże się z emisją pyłów i gazów zanieczyszczających powietrze atmosferyczne. Stopień zanieczyszczenia atmosfery na obszarze gminy związany jest z negatywnym wpływem pobliskich terenów aglomeracji miejskich, w tym głównie Łodzi i Tomaszowa Mazowieckiego.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny rocznej jakości powietrza w strefie łódzkiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary substancji na stanowiskach zlokalizowanych w obrębie całej strefy oraz wykorzystano wyniki matematycznego modelowania jakości powietrza. Wartości otrzymane w 2015 r. w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie Gminy Rokiciny, będącej w zasięgu strefy łódzkiej, do poniższych klas:

- do klasy A - dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, metali oznaczanych w pyłach PM10 (arsenu, kadmu, niklu, ołowiu) oraz ozonu;
- do klasy C - ze względu na wynik pyłu PM2,5, pyłu PM10 i benzo(a)pirenu oznaczonego w pyłach PM10. Przekroczenia rocznej wartości poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5, pyłu PM10 i przekroczenie benzo(a)pirenu w pyłach PM10 zarejestrowano na terenie całej strefy łódzkiej, do której zalicza się Gmina Rokiciny

Ocena pod kątem ochrony roślin

Rezultatem końcowym oceny stref pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. W efekcie oceny rocznej przeprowadzonej w 2015 r. dla tlenków azotu, dwutlenku siarki i ozonu strefy łódzkiej, w tym Gminy Rokiciny, zaliczono do klasy A. Ponadto stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, w wyniku czego dodatkowo nadano strefie klasę D2.

Gmina Rokiciny została zakwalifikowana do strefy łódzkiej, która realizuje następujące programy ochrony powietrza:

- w zakresie pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłach zawieszonych PM10:
Uchwała nr XXXV/690/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 r.,
- w zakresie ozonu przyziemnego:
Uchwała nr XLIII/797/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2013 r.

W 2015 roku został opracowany Program Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rokiciny.

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najważniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka i mającym istotne znaczenie dla możliwości odpoczynku i regeneracji sił. Naruszenie na hałas może wręcz stanowić zagrożenie dla jego zdrowia.

Dużym problemem dla człowieka jest hałas komunikacyjny, a w szczególności drogowy, ze względu na obszar i liczbę osób objętych jego oddziaływaniem oraz racjonalne możliwości jego ograniczania. Hałas przemysłowy natomiast nie jest tak trudnym zagadnieniem, gdyż ma on zwykle zasięg lokalny, odpowiednie regulacje prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, które eliminują istniejące zagrożenia.

Brak pomiarów poziomu hałasu i natężenia ruchu uniemożliwia prawidłowe ocenienie warunków akustycznych gminy i ewentualnie postawienie diagnozy stanu zagrożenia.

Potencjalnym źródłem hałasu na terenie Gminy Rokiciny są drogi wojewódzkie: nr 713 z Łodzi do Tomaszowa Mazowieckiego i nr 716 z Kolaszek do Piotrkowa Trybunalskiego oraz drogi powiatowe.

Gospodarka odpadami

Prowadzenie i aktualizacja bazy danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych zezwoleń na ich wytwarzanie i gospodarowanie należy do obowiązków marszałka województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

Aktualny akt prawny stanowiący Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rokiciny stanowi Uchwała nr XVI/93/16 Rady Gminy Rokiciny z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rokiciny (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r., poz. 1564).

Na terenie Gminy Rokiciny usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości świadczy firma ENERIS Surowce S.A. Tomaszów Mazowiecki ul. Majowa 87/89. Firma ta świadczy usługi na podstawie zawartych umów na zaniechanie pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się na terenie Gminy Rokiciny”. Pierwsza umowa była zawarta z Firmą Veolia S.A. Usługi dla środowiska, która zmieniła nazwę na ENERIS Surowce S.A. na okres dwóch lat (od 01.07.2013 r. do 30.06.2015 r., druga na okres roku (od 01.07.2015 r. do 30.06.2016 r.), trzecia na okres dwóch lat (od 01.07.2016 r. do 30.06.2018 r.).

Na terenie Gminy Rokiciny obowiązują Uchwała nr XVIII/108/16 Rady Gminy Rokiciny z dnia 13 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczenie przez właściciela nieruchomości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która określa m.in.:

- rodzaje i ilości odbieranych odpadów komunalnych,
- czystość odbierania odpadów komunalnych,
- sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Odpady komunalne na terenie Gminy Rokiciny odbierane są głównie w systemie pojemnikowo-workowym bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. W ramach systemu gospodarowania odpadami wszystkich mieszkańców wyposażono w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych na odpady zmieszane oraz worki do segregowania odpadów (niebieski na papier i tekturę, żółty na tworzywa sztuczne, drobne metale i opakowania wielomateriałowe, zielony na szkło, brązowy na odpady biodegradowalne). W tabeli zestawiono ilości odpadów odebranych od mieszkańców.

Tabela 2. Ilość poszczególnych odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Rokiciny w 2015 r.

Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Masa odpadów [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	1 279,9
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	259,9
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	20,7
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	27,1
Opakowania ze szkła	15 01 07	147,7
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 35*	4,7
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	20,8
Zużyte opony	16 01 03	0,7
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	10,6
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	6,5
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	1,4
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	1,9
Łącznie odpady segregowane		502,0
RAZEM		1 781,9

ródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rokiciny za 2015 r.

W Gminie Rokiciny jest zorganizowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który znajduje się na terenie Gminnej Oczyszczalni ścieków w Rokicinach, ul. Tymienieckiego 3. Punkt jest czynny w każdą środę i sobotę (oprócz wiat) w godzinach 10:00-14:00.

Właściciele nieruchomości mogą w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przekazywać do PSZOK:

- metale,
- tworzywa sztuczne, w tym opakowaniowe wraz z opakowaniami wielomateriałowymi,
- szkło, w tym opakowaniowe,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym zielone,
- chemikalia, odpady niebezpieczne, wietlówki, opakowania po rodkach ochrony roślin, nawozach i aerozoluach,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- papier i tektura, w tym opakowaniowe,
- drobne odpady budowlane i remontowe (gruz, cegła),
- zużyte opony,
- inne odpady selektywnie zebrane.

Do PSZOK nie są przyjmowane następujące rodzaje odpadów:

- odpady zawierające azbest,
- materiały izolacyjne typu wełna mineralna, papa, styropian z prac budowlanych (z wyjątkiem styropianu zabezpieczającego wyroby typu AGD, RTV itp.),
- zmieszane odpady komunalne,
- zużyte części samochodowe.

Na terenie gminy zbierane są zużyte baterie i akumulatory małego gabarytu. Specjalne pojemniki zlokalizowane są w budynku Urzędu Gminy oraz placówkach oświetlowych.

Zbiórka przeterminowanych leków prowadzona jest w punktach aptecznych, gdzie znajdują się specjalne pojemniki:

- Apteka Rokiciny-Kolonia ul. Tomaszowska 1b,
- Apteka Rokiciny-Kolonia ul. Łódzka 8a.

Na terenie Gminy Rokiciny odbywa się również dwa razy w roku objazdowa zbiórka z posesji odpadów wielkogabarytowych i elektrośmieci. Ponadto w ramach zawartej umowy bez dodatkowych kosztów firma ENERIS zaproponowała odbiór odpadów typu elektrośmieci także dorazowo przy odbiorze odpadów selektywnie zbieranych, tj. co 4 tygodnie przez cały rok.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W myśl art. 9l ust. 2, w przypadku wystąpienia awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub w innych przypadkach uniemożliwiających przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych odpady te przekazuje się do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tego regionu.

Na terenie Gminy Rokiciny nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartymi umowami odbierane i zagospodarowywane przez firmę ENERIS Surowce S.A., która przekazuje je do ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. Puszkina 140, 96-200 Rawa Mazowiecka, który zgodnie z Planem gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012, przyjętym Uchwałą Nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r., jest w Regionie III Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), posiadającej instalację mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) oraz składowisko odpadów.

Na dzień 31.12.2015 r. systemem gospodarki odpadami objęto 1 706 nieruchomości zamieszkałych i 139 nieruchomości niezamieszkałych. Według deklaracji systemem objęto 5 702 osoby. 98% mieszkańców zadeklarowało sposób zbierania odpadów w sposób selektywny.

Zapisy art. 3 ust. 2 pkt. 7 Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakładają na gminy obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Na terenie Gminy Rokiciny osiągnięto następujące poziomy:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]:

$$P_{pms}=43,93\%$$

Poziom został osiągnięty: wg Rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) obowiązujący do osiągnięcia przez gminy poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła powinien wynosić w 2015 r. 16%, dla Gminy Rokiciny wyniósł 43,93%.

- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]:

$$P_{br}=100\%$$

Poziom został osiągnięty: wg Rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) obowiązujący do osiągnięcia przez gminy poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych powinien wynosić w 2015 r. 40%, dla Gminy Rokiciny wyniósł 100%,

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania:

$$T_r=24,21\%$$

Poziom został osiągnięty: wg Rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. z 2012 r. poz. 676) dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. w 2015 r. powinien wynosić 50% (P_r), dla Gminy Rokiciny T_r wyniósł 24,21%.

Jeżeli $T_r < P_r$, to poziom został osiągnięty ($24,21\% < 50\%$)

Gmina Rokiciny posiada Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest.

Program ten został uchwalony Uchwałą Nr XVI/92/16 Rady Gminy Rokiciny z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Rokiciny na lata 2015-2032”.

Wpływ działań planowanych w PO na środowisko

Degradacja środowiska życia człowieka stanowi jeden z najważniejszych, jeżeli nie najważniejszy problem współczesnego świata. Pogorszenie jakości środowiska, prowadzące do ograniczenia jego użyteczności, staje się problemem wielu obszarów. Aby ograniczyć zmiany stanu środowiska, zachodzące pod wpływem czynników antropogenicznych, należy w sposób właściwy prowadzić proces transformacji gospodarki w danym regionie uwzględniając ochronę istniejącego systemu ekologicznego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie. Przestrzeganie zasad ochrony i kształtowania struktur środowiskowych to istotny warunek dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, będącym jednym z głównych celów polityki ekologicznej państwa i województwa.

Działania zaplanowane w Programie Ochrony środowiska będą miały istotny i znaczący wpływ na stan środowiska i możliwości ochrony jego walorów przyrodniczych. Całkowite braki i częściowe odstąpienie od realizacji celów zawartych w przedmiotowym dokumencie może skutkować wystąpieniem szeregu niekorzystnych zjawisk w większości komponentów środowiska i pogorszeniem się stanu środowiska przyrodniczego jako całości.

Brak dokumentu, który kompleksowo określa cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie Rokiciny oraz formułuje kierunki i rodzaje działań w aspekcie rozwoju zrównoważonego brak negatywnie wpływa na stan środowiska poprzez:

- utrzymanie się na stałym poziomie lub wzrost emisji pochodzącej z instalacji
- utrzymanie się na stałym poziomie lub wzrost zużycia surowców i energii w związku z eksploatacją instalacji w technikach tradycyjnych,
- utrwalanie postaw społecznych pozostających w sprzeczności z szeroko rozumianą ochroną środowiska (brak poszanowania dóbr materialnych, przestrzeni oraz zasobów środowiska),
- dalszym uszczuplaniu terenów zielonych niezabudowanych do ograniczenia podstawowych problemów gminy (emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałasu),
- utrudnienie dostępu do podstawowych usług publicznych,
- emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego z nieefektywnego systemu powiatowej infrastrukturalnych,
- emisji zanieczyszczeń do środowiska intensyfikowanych przez obecnie funkcjonującą infrastrukturę transportową, nie posiadającą czysto odpowiednich rozwiązań technicznych chroniących środowisko,
- utrzymywaniem się lub wzrostem poziomu hałasu w gminie,
- nieprawidłowego zagospodarowywania odpadów, szczególnie z sektora komunalnego,
- degradacji gleb i zasobów wodnych w wyniku niewłaściwie zorganizowanej i prowadzonej gospodarki rolnej,

zatem w konsekwencji może się to wiązać z:

- zanieczyszczeniami zasobów wodnych w związku ze wzrostem wytwarzania cieków i ich niewłaściwym odprowadzaniem,
- zmniejszaniem się zasobów wodnych,
- postępującą degradacją gleb,
- degradacją walorów krajobrazowych,
- hałasem komunikacyjnym,
- pogorszeniem jakości życia mieszkańców.

Dobry stan środowiska stymulowałby także wzrost dynamiki rozwoju społeczno-gospodarczego, zachęcając do inwestowania i osiedlania się. Natomiast postępująca degradacja może stanowić poważną barierę rozwoju regionu i uniemożliwić osiągnięcie założonych celów.

Jednak realizacja konkretnych działań naprawczych lub budowa nowych instalacji może przebiegać negatywnie oddziaływać na otoczenie. Z tego względu należy zwrócić szczególną uwagę na procesy projektowania inwestycji, wybór technologii i przeprowadzenie bardzo dokładnej analizy oddziaływania na środowisko planowanej budowy. W trakcie projektowania inwestycji należy rozważyć różne warianty wykonania tej inwestycji, w tym warianty technologiczne i wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływał na środowisko. Ponadto bardzo ważnym będzie poziom merytoryczny wydawanych pozwoleń zintegrowanych, a na etapie eksploatacji właściwa kontrola i określony poziom systemów monitorowania i ich pracy.

Należy przy tym zadbać, aby na etapie budowy nowych instalacji podjęte takie działania i środki, które spowodują, że realizowany projekt w jak najmniejszym stopniu będzie oddziaływał na środowisko, a tym samym zdrowie ludzi.

Wymienione argumenty jednoznacznie przemawiają za realizacją utworzonego Programu Ochrony środowiska Gminy Rokiciny. Brak realizacji założeń PO jest sprzeczny z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa.

5. Diagnoza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Inwestycje potencjalnie znacząco wpływające na środowisko zlokalizowane są w różnych punktach gminy, stąd diagnoza stanu środowiska obszarów przez nie objętych, również zawiera się we: wnioskach monitoringu stanu środowiska, w którego zakresie badano: powietrze, opady atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne (rozdział 4).

Natomiast ewentualne znaczące negatywne oddziaływania na środowisko związane są z rozbudową i budową: kanalizacji, oczyszczalni ścieków. Prace te obejmowałyby rejon terenów zabudowanych.

6. Identyfikacja problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji postanowień dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa do najistotniejszych zagrożeń ochrony środowiska (szczególnie dotyczących obszarów objętych ochroną) w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego należy:

- pomijanie wymagań ochrony przyrody lub niedostateczne ich uwzględnianie w strategiach rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki i w planach rozwoju regionalnego i lokalnego,

- realizacja inwestycji (punktowych i liniowych) bez uwzględnienia potrzeb ochrony siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt,
- brak właściwego egzekwowania przepisów ochrony przyrody,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych,
- wspieranie takich kierunków rozwoju rolnictwa, które negatywnie oddziałują na poziom różnorodności gatunkowej i krajobrazowej.

Najważniejsze problemy Gminy Rokiciny w zakresie ochrony środowiska to:

- zły stan ekologiczny wody w rzekach na terenie gminy,
- przekroczenia w powietrzu atmosferycznym wartości dopuszczalnych benzo(a)pirenu w pyłach PM10 oraz pyłu PM2,5,
- niepełne skanalizowanie gminy oraz niewystarczająca moc oczyszczalni ścieków,
- nadmierne i nieprawidłowo prowadzone nawożenie pól, groźne degradację gleb,
- niewielki stopień wykorzystywania energii odnawialnej,
- natężenie hałasu związane ze zwiększeniem się ruchu pojazdów na głównych odcinkach komunikacyjnych.

Program Ochrony środowiska szczegółowo identyfikuje problemy w zakresie ochrony środowiska:

Powierzchnia ziemi

Główne zagrożenie stanowi zanieczyszczenia gleb wzdłuż dróg, szlaków komunikacyjnych. Istotne są tutaj działania prewencyjne projektowane w ramach oceny oddziaływania na środowisko, udział gleb zdegradowanych w wyniku nadmiernego zakwaszenia oraz ubożenie w makroskładniki jest ściśle związane z emisjami zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego, jak również emisjami zanieczyszczeń przemysłowych oraz stosowaniem nawozów mineralnych.

Budowa geologiczna

Obszar Gminy Rokiciny jest ubogi w surowce mineralne. Występują jedynie pospolite surowce skalne spotykane na całym terytorium województwa łódzkiego, tj. piaski, piaski z domieszką węgla i gliny żwałowe. W większym stopniu eksploatowane lokalnie w budownictwie i przy budowie dróg. Na terenie gminy rozpoznane i udokumentowane złoża piasków o charakterze przemysłowym występują w Łaznowskiej Woli, Rokicinach i okolicach Cisowa. Ponadto w Łaznowskiej Woli eksploatowane są zasoby glin żwałowych służących do produkcji cegły budowlanej.

Powietrze atmosferyczne i klimat

Jednym z głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy są lokalne kotłownie oraz ogrzewanie piecowe, które rozwijają zasadniczo zaopatrzenie w ciepło mieszkańców. Wykorzystywanie w trakcie spalania paliwa stałego stanowi niewątpliwie źródło emisji substancji

szkodliwych dla środowiska naturalnego i człowieka. Powyższym źródłem przyczyniającym się do pogorszenia jakości powietrza są także drogi (powiatowe i wojewódzkie) o coraz większym natężeniu ruchu, a tym samym dużym stopniu spalin.

Na terenie Gminy Rokiciny nie ma punktów pomiarowo-kontrolnych, w związku z czym nie prowadzi się badań stanu powietrza atmosferycznego, a to z kolei uniemożliwia szczegółowe określenie stopnia zanieczyszczenia atmosfery na terenie gminy.

Wody

Teren Gminy Rokiciny położony jest w obrębie dwóch poziomów wodonośnych:

- jurajskiego – znajduje się na poziomie ok. 80 m ppt, związany jest z obszarami występowania margli, wapieni oraz miejscowo piasków;
- czwartorzędowego – znajduje się na poziomie ok. 10 – 16 m ppt i związanego z obszarami występowania piasków i wirów polodowcowych.

Według mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce, wymagających szczególnej ochrony, teren gminy znajduje się w obszarze występowania GZWP nr 404 – Zbiornik „Koluszki-Tomaszów”.

Wody podziemne na terenie gminy wykazały dobry stan.

Zasadniczym problemem obserwowanym w stanie jakości wód powierzchniowych gminy Rokiciny jest zła jakość wód w rzekach. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane jest głównie niskim stopniem skanalizowania obszarów gminnych będących nieprawidłowo gromadzonymi ciekami bytowymi. Ponadto powyższym zagrożeniem dla wód, obok nieuregulowanej gospodarki wodno-ciekowej, są spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, w tym niewłaściwe przechowywanie i stosowanie nadmiernych dawek nawozów i rodoków ochrony roślin.

Ochrona przyrody

Do najistotniejszych problemów ochrony przyrody należy fragmentacja siedlisk – głównie ze względu na budowę infrastruktury komunikacyjnej. Z punktu widzenia ekosystemów wodnych i zależnych od wód, bardzo ważną jest poprawa jakości wód oraz utrzymywanie odpowiedniej wilgotności siedlisk. Nagłe zmiany stosunków wodnych prowadzą zazwyczaj do nieodwracalnych przekształceń siedlisk oraz ustępowania gatunków roślin i zwierząt (często zagrożonych).

Klimat akustyczny

Na obszarze gminy Rokiciny na przestrzeni ostatnich lat nie prowadzono pomiarów hałasu. Za główne źródło hałasu na niniejszym terenie można uznać transport drogowy. Dużym uciążliwym czynnikiem akustycznym dla mieszkańców gminy są drogi wojewódzkie nr 713 z Łodzi do Tomaszowa Mazowieckiego i nr 716 z Koluszek do Piotrkowa Trybunalskiego oraz drogi powiatowe.

Dobrym rozwizaniem na rzecz ochrony przed hałasem byłoby zainstalowanie ekranów akustycznych i ziemnych na odcinkach dróg o największym natężeniu pojazdów przejeżdżających przez teren gminy.

7. Identyfikacja, analiza o ocena oddziaływań generowanych zapisami dokumentu na jednolite czacie wód powierzchniowych i podziemnych oraz analiza możliwości niesięgnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Zgodnie z art. 38d. Prawa Wodnego:

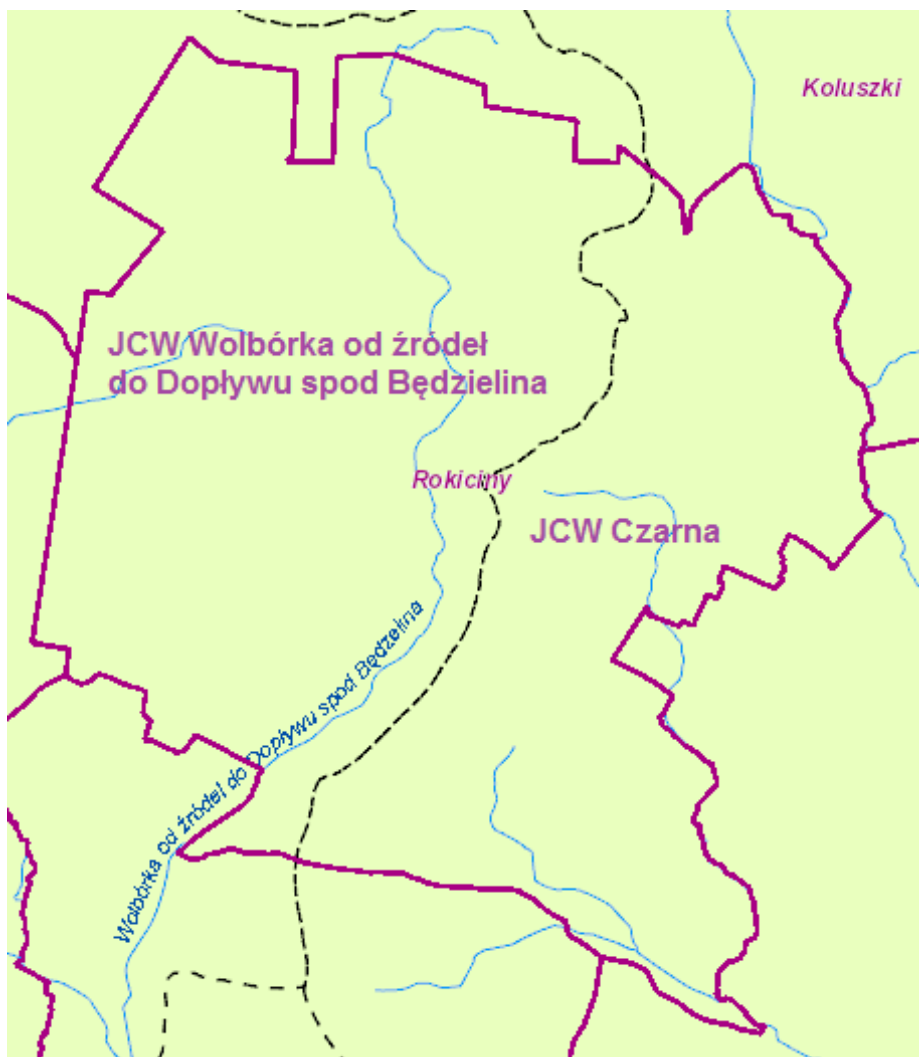
- Celem środowiskowym dla jednolitych czacie wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych czacie wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.
- Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych czacie wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Zgodnie z art. 38e. Prawa Wodnego:

- Celem środowiskowym dla jednolitych czacie wód podziemnych jest:
 - ✓ zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
 - ✓ zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
 - ✓ ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Gmina Rokiciny zlokalizowana jest:

- w obszarze jednolitej czacie wód powierzchniowych Wolbórki (część zachodnia gminy) i Czarnej (część wschodnia gminy), co zobrazowano na mapie.

ródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

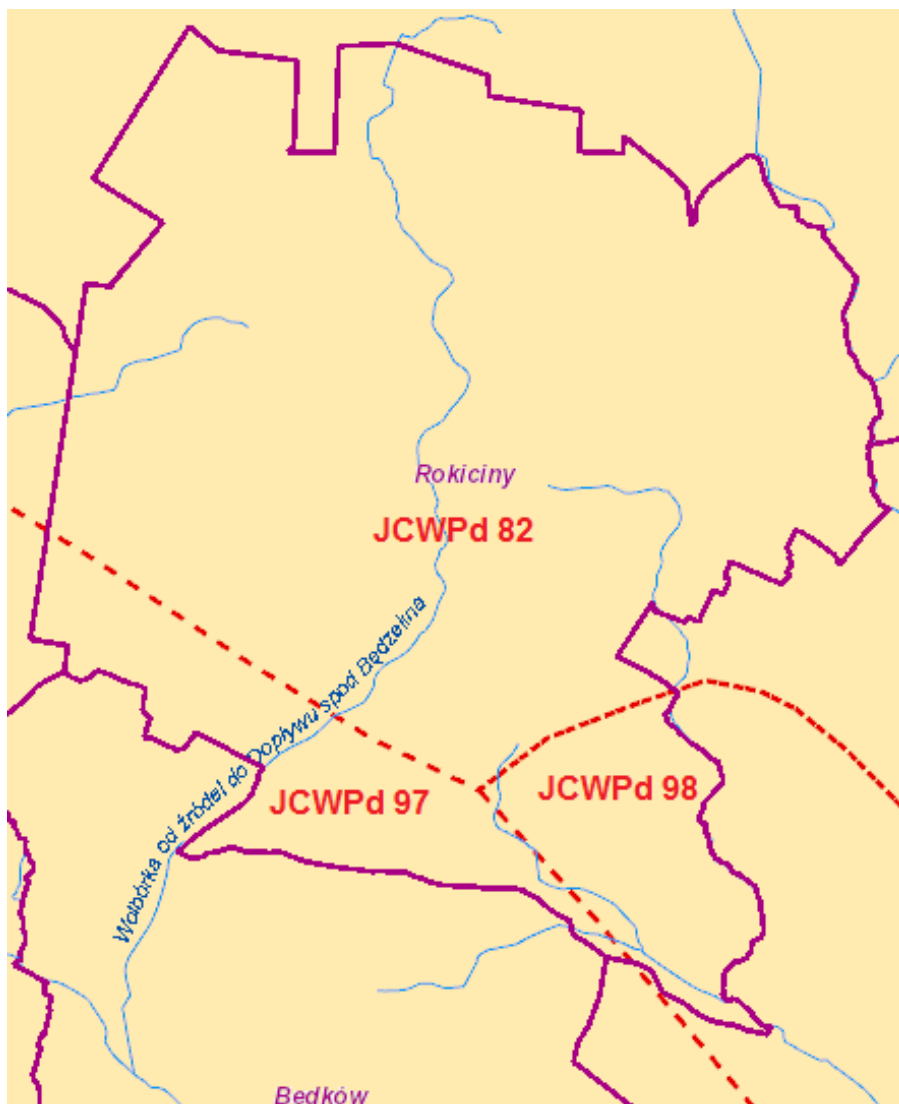
Tabela 3. Charakterystyka Jednolitych Czści Wód Powierzchniowych dla rejonu Gminy Rokiciny

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja				Status JCWP	Ocena stanu	Ocena zagrożenia niespełniania celów RDW	Derogacje
		Region wodny	Obszar dorzecza		RZGW				
Nazwa JCWP	Kod JCWP		Kod dorzecza	Nazwa					
Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzielina	PLRW2000172546329	region wodny rodzkowej Wisły	2000	Obszar Dorzecza Wisły	RZGW Warszawa	silnie zmieniona	zły	niezagrożona	-
Czarna	PLRW200017254689					naturalna	zły	zagrożona	4(4) - 1

ródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>)

Uzasadnieniem wyznaczenia JCW Czarnej do derogacji jest wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generujący konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych umożliwiających do zastosowania w celu poprawy stanu JCW.

- w znacznej części w obszarze jednolitej części wód podziemnych nr 82 a także południowe w obszarze JCWPd 97 oraz także południowo-wschodnie – 98, co zobrazowano na mapie.

ródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Tabela 4. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Podziemnych dla rejonu Gminy Rokiciny

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja				Ocena stanu		Ocena zagrożenia niesignięcia dobrego stanu	Derogacje
		Region wodny	Obszar dorzecza		RZGW				
Nazwa JCWPd	Kod JCWPd		Kod dorzecza	Nazwa		ilo ciowego i chemicznego			
82	PLGW230082	region wodny rodkowej Wisły	2000	Obszar Dorzecza Wisły	RZGW Warszawa	dobry	dobry	niezagrożona	-
97	PLGW230097					dobry	dobry	niezagrożona	-
98	PLGW230098					dobry	dobry	niezagrożona	-

ródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>)

Wpływ na jednolite czynniki wód mają zjawiska naturalne oraz antropogeniczne (zarówno rolnicze, jak i przemysłowe) z całego regionu. Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny nie będzie miała wpływu na możliwości niesięgnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze gminy są ciekłi komunalne oraz spływy obszarowe z pól uprawnych. Zagrożenie stanowi dysproporcja pomiędzy rozwojem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Największe zagrożenie stanowi ciekłi odprowadzane bezpośrednio do wód lub do gruntu w miejscowościach posiadających wodociąg, jak też wylewanie z opróżnianych szamb. Rozwiązanie tego problemu będzie możliwe poprzez rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji oraz rozbudowę i modernizację gminnej oczyszczalni ciekłków. Przyczyni się to do poprawy stanu sanitarnego w poszczególnych miejscowościach oraz ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Jest to niezmiernie ważne, w przypadku wykorzystywania wód podziemnych do celów zaopatrzenia ludności.

Inwestycje w zakresie modernizacji sieci wodociągowej przyczyni się do poprawy jakości wody pitnej, zapobiegania stratom wody oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny ustala szereg działań w celu ochrony wód na terenie gminy, m.in.: będzie utrzymanie drożdno ci koryt rzek, budowa oczyszczalni przydomowych, likwidacja nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, racjonalne zużycie rodków ochrony roślin i nawozów, właściwe nawożenie gleb za pomocą płynnych nawozów naturalnych i inne.

W czasie realizacji inwestycji należy liczyć się z naruszeniem powierzchniowego kompleksu warstw, co może ułatwić ewentualną infiltrację wód i zanieczyszczeń z powierzchni ziemi. Zachowanie szczególnej ostrożności w trakcie wykonywania prac budowlanych całkowicie wyeliminuje ewentualne zagrożenie zanieczyszczeniem wód i gruntu. Przy właściwie zaprojektowanych zabezpieczeniach zagrożenia bezpośrednio dla wód podziemnych poziomów użytkowych będą zminimalizowane. Generalnie realizacja tych zadań i inwestycji przyniesie jednak pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ciekłków nieoczyszczonych.

Zaniechanie realizacji działań przewidzianych do realizacji w PO może przyczynić się do niesięgnięcia celów środowiskowych dla jcw poprzez pogorszenie stanu jakości wód w rzekach na terenie gminy, a w konsekwencji w przyszłości na pogorszenie jakości wód podziemnych.

8. Identyfikacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Do ustalenia celów „Programu Ochrony środowiska”, prócz określonych w jego części diagnostycznej problemów środowiskowych i priorytetów ekologicznych posłużyły uzupełniające się nawzajem dokumenty polityki krajowej.

Polityka Ekologiczna Państwa zakłada, iż zasadą nadrzędną powinna być zasada zrównowagi rozwoju, która należy stosować wraz z zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi.

Zakres działań ww. dokumentu dotyczy m.in. zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej oraz harmonizacji rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych.

Dokumentem wykorzystanym w Programie jest Program Ochrony środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2012 – 2015 w perspektywie do 2019 roku. Określa on cele ochrony środowiska wynikające z założeń Polityki ekologicznej Państwa. Priorytety ekologiczne obejmują następujące obszary działań :

- Ochrona zasobów naturalnych:
 - ✓ Ochrona zasobów przyrodniczych,
 - ✓ Ochrona i zwiększanie zasobów leśnych,
 - ✓ Ochrona gleb użytkowanych rolniczo,
 - ✓ Racjonalna eksploatacja kopalni i ochrona złóż,
 - ✓ Rekultywacja terenów zdegradowanych,
 - ✓ Zmniejszenie materiałochłonności produkcji.
- Ochrona jakości powietrza:
 - ✓ Wdrażanie programów ochrony powietrza (POP),
 - ✓ Opracowanie i wdrażanie Programów ograniczenia niskiej emisji (PONE) dla terenów wskazanych w POP,
 - ✓ Przygotowania do wdrożenia dyrektywy IED przez zakłady przemysłowe (modernizacja istniejących technologii i wprowadzanie nowych, nowoczesnych urządzeń)
 - ✓ Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
 - ✓ Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie (rozwój sieci ciepłowniczych, termomodernizacje),
 - ✓ Ograniczenie emisji ze środków transportu (modernizacja taboru, wykorzystanie paliw ekologicznych, remonty dróg).
- Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych oraz ochrona przed powodzią i suszą :

- ✓ Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ✓ Ochrona wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych,
- ✓ Rozwój małej retencji wodnej,
- ✓ Odbudowa melioracji podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi;
- Racjonalna gospodarka odpadami:
 - ✓ Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
 - ✓ Rozbudowa lub budowa Zakładów Zagospodarowania Odpadów (ZZO),
 - ✓ Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów;
- Oddziaływania hałasu:
 - ✓ Realizacja programu ochrony środowiska przed hałasem;
- Oddziaływanie pól elektromagnetycznych:
 - ✓ Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisji pól,
 - ✓ Zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne;
- Edukacja ekologiczna
 - ✓ Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska;
- Powodne awarie
 - ✓ Działania zapobiegające powstawaniu powodnych awarii w zakładach oraz w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych,
 - ✓ Szybkie usuwanie skutków powodnych awarii;

Uwzględnijąc zadania i działania ekologiczne zawarte w dokumentach strategicznych, priorytetami w osiągnięciu powyższych celów w gminie Rokiciny są przede wszystkim następujące priorytety:

Tabela 5. Priorytety PO dla Gminy Rokiciny na lata 2017-2020 z perspektyw do 2024 r.

Obszar działania	Priorytety	Opis działań
Ochrona zasobów naturalnych	<p>Ochrona przyrody i krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych, ➤ Zagospodarowanie zieleni terenów zmienionych przez czynniki antropogeniczne, ➤ Wzrost wiadomości ekologicznej w społeczeństwie, ➤ Zakaz zabudowy w strefach: ochrony ekologicznej, wartości rolniczych, ochronnych cmentarzy, oddziaływania obiektów infrastruktury technicznej, na terenach leśnych i obszarach postulowanych do zalesienia, ➤ Rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej, ➤ Poprawa mikroklimatu, ➤ Poprawa warunków aerasanitarnych w gminie, ➤ Utrzymanie ustaleń polityki przestrzennej dla poszczególnych terenów, ➤ Uwzględnienie uwarunkowań konserwatorskich w realizacji zabudowy, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania na rzecz czynnej ochrony fauny i flory, ➤ Biećce utrzymanie istniejących terenów zieleni oraz ich rozwój, ➤ Ochrona cieków ekologicznych, niebudowanego dna rzek na terenie gminy ➤ Ochrona terenów rolnych, w tym gleb chronionych III klasy bonitacji gleb i gleb organicznych, terenów zmeliorowanych, ➤ Ochrona terenów zielonych: lasów, cmentarzy, terenów sportowych z udziałem zieleni, w szczególności obszarowo zieleni różnorodnej, ➤ Realizacja terenów zieleni urządzonej w ramach istniejących i projektowanych obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych, ➤ Nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przyrodnej, ➤ Zapewnienie właściwych warunków aerasanitarnych i klimatycznych w obrębie gminy (odpowiednia wentylacja), ➤ Ochrona zieleni wysokiej oraz uwzględnienie zapisów PGN w celu poprawy warunków aerasanitarnych, ➤ Realizacja nowych terenów zielonych, ➤ Zaopatrzenie w ciepło - ogrzewanie gazowe, olejowe, ze źródeł energii odnawialnej (odpowiadających normom polskim i europejskim) lub z innych efektywnych systemów ciepłowniczych oraz ogrzewanie paliwami stałymi pod warunkiem, że spalanie paliw stałych prowadzone będzie w kotłach nowej generacji posiadających certyfikaty energetyczno-paliwowe (znak bezpieczeństwa ekologicznego), ➤ Rozwój polityki przestrzennej zgodnie z planem miejscowym zagospodarowania przestrzennego i w trybie indywidualnym, ➤ Zachowanie głównych obszarów funkcjonalnych gminy ➤ Ochrona zabytków wpisanych do rejestru oraz obiektów znajdujących się w wykazie gminnej ewidencji zabytków (GEZ), ➤ Niezbędne prace konserwatorskie związane z rewaloryzacją i ochroną środowiska, kształtowanie i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni kulturowej, ➤ Działania ochronne w strefach ochrony: konserwatorskiej, krajobrazu i archeologicznej, ➤ Uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie prac na terenach stref ochrony: konserwatorskiej, krajobrazu i archeologicznej,
	<p>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój zieleni gminnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biećce prace porządkowe i pielęgnacyjne wg potrzeb na terenie kompleksów leśnych na terenie gminy
	<p>Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie wodochłonności poszczególnych sektorów gospodarki, a szczególnie przemysłu, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy dostępu do dobrej jakości wody do picia, ➤ Rozbudowa i modernizacja magistrali wodociągowych i sieci wodociągowej,

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja systemu małej retencji wodnej, ➤ Poprawa funkcjonowania infrastruktury zaopatrzej w wod , ➤ Odbudowa melioracji podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Racjonalne gospodarowanie wod , w tym zmniejszenie wodochłonno ci produkcji i wyeliminowanie nieuzasadnionego wykorzystania wód podziemnych do celów przemysłowych, ➤ Budowa i modernizacja obiektów małej retencji, ➤ Bie ce utrzymywanie dro no ci koryt rzek, ➤ Ograniczenie zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej na terenach zagro onych powodzi , ➤ U ytkowanie terenu w obr bie stref ochronnych uj wody zgodnie z wymaganiami okre lonymi przepisami prawa, ➤ Ograniczenie ładunków zanieczyszcze pochodz cych ze ródeł przestrzennych (rozproszonych) oraz powierzchniowych i rolniczych, ➤ Budowa oczyszczalni przydomowych w miejscach wskazanych w koncepcji gospodarki wodno-ciekowej, ➤ Likwidacja nieszczelnych zbiorników bezodpływowych stanowi cych potencjalne źródło zanieczyszcze wód podziemnych, ➤ Ochrona zasobów wód podziemnych, ➤ Poprawa stanu technicznego i konserwacja cieków wodnych, ➤ Odbudowa i utrzymanie wła ciwego stanu systemu melioracji szczegółowej i podstawowej, w tym udra nianie koryt rzek,
	<p style="text-align: center;">Ochrona powierzchni ziemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona przed erozj gleb poprzez zakrzewianie ródpolnych oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych, ➤ Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie gleb w sposób odpowiadaj cy ich walorom przyrodniczemu oraz klasie bonitacyjnej, ➤ Dostosowanie formy zagospodarowania oraz kierunków i intensywno ci produkcji do naturalnego potencjału gleb, ➤ Ochrona gleb o wysokiej przydatno ci rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, ➤ Podniesienie poziomu wiedzy u ytkowników gleb i gruntów w zakresie mo liwo ci eksploatacji gleb, ➤ Utrzymywanie urz dze melioracyjnych, rowów i drena u w dobrym stanie, ➤ Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej (KDPR) w zakresie ochrony gleb u ytkowanych rolniczo, ➤ Rekultywacja i przywracanie funkcji przyrodniczej terenom i gruntom zdegradowanym, ➤ Zwi kszenie stopnia zalesienia tzw. gruntów marginalnych, nieprzydatnych dla rolnictwa, ➤ Ograniczenie skali oraz intensywno ci naturalnej i antropogenicznej erozji gleb, a tak e zakresu wyst powania jej negatywnych skutków, ➤ Racjonalne zu ycie rodków ochrony ro lin i nawozów, ➤ Ochrona gleb przed negatywnym wpływem transportu i infrastruktury transportowej, ➤ Wła ciwe nawo enie gleb za pomoc płynnych nawozów naturalnych (gnojowicy i gnojówki), ➤ Systematyczne kontrolowanie stanu gleb, ➤ Post powanie wg zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych, ➤ Ograniczenie przeznaczenia gruntów rolnych i le nych na cele nierolnicze i niele ne,

	<p>Gospodarowanie zasobami geologicznymi</p>	<p>➤ Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalni oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalni i prowadzeniem prac poszukiwawczych, ➤ Wspieranie prac związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i dokumentowaniem złóż kopalni, ➤ Podejmowanie działań zmierzających do eliminowania nielegalnego wydobycia kopalni na potrzeby lokalne, ➤ Sukcesywna rekultywacja i zagospodarowanie terenów po eksploatacji złóż kopalni, ➤ Promowanie substytutów kopalni, ➤ Propagowanie i edukacja w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
	<p>Ochrona powietrza atmosferycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osiągnięcie standardów jakości powietrza poprzez wdrożenie Programu Ochrony Powietrza (POP), ➤ Transformacja Gminy Rokiciny w gminę niskoemisyjną, ➤ Przygotowanie do wdrożenia dyrektywy IED przez zakłady przemysłowe, ➤ Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ➤ Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie, ➤ Ograniczenie emisji ze środków transportu, ➤ Wprowadzenie zadań z programu gospodarki niskoemisyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakaz działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem terenu w sposób powodujący emisję nieorganicznych pyłów na terenach mieszkaniowych, ➤ Lokowanie obiektów o zwiększonych emisjach na dedykowanych terenach, ➤ Monitoring jakości powietrza, a w szczególności kontrola stopnia narażenia człowieka na działanie pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu i pyłu PM10, ➤ Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji w powietrzu poprzez wdrożenie programu ochrony powietrza (POP), ➤ Ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych poprzez redukcję węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i indywidualnych gospodarstwach domowych a zastąpienie go innymi bardziej ekologicznymi nośnikami ciepła, ➤ Wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), ➤ Termomodernizacja budynków publicznych, mieszkalnych, komunalnych i wielorodzinnych, ➤ Wdrożenie programu zarządzania energią elektryczną w budynkach użyteczności publicznej zapewniającego efektywność energetyczną, ➤ Promocja systemów grzewczych przyjaznych dla środowiska, ➤ Instalacje OZE w budynkach publicznych, ➤ Wspieranie działań na rzecz wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, ➤ Rozbudowa systemu ściekowej infrastruktury, ➤ Modernizacja oświetlenia ulic, ➤ Zielone zamówienia publiczne, ➤ Poprawa funkcjonowania infrastruktury drogowej (budowa obwodnic, modernizacja dróg) oraz poprawa płynności ruchu, ➤ Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie możliwości oszczędzania energii, stosowania proekologicznych nośników ciepła, korzystania z publicznych środków transportu, ➤ Rozwój i kształtowanie nowych obszarów zieleni, ➤ Bieżąca modernizacja dróg,
	<p>Jakość wód i gospodarka wodno-ciekowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania cieków Komunalnych (KPOK), ➤ Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa oczyszczalni przydomowych, gdzie z przyczyn ekonomicznych i technicznych nie jest możliwa budowa zbiorczych systemów odprowadzania cieków, a warunki geologiczne pozwalają na budowę oczyszczalni przydomowych, ➤ Kontrola eksploatacji zbiorników bezodpływowych na terenach nieskanalizowanych i ich likwidacja w przypadku podjęcia się do kanalizacji zbiorczej,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja inwestycji związanych z oczyszczaniem wód opadowych i roztopowych, ➤ Działania inwestycyjne dotyczące gospodarki ciekowej w zakładach przemysłowych jak również kontrola dotrzymywania warunków pozwolenia na odprowadzanie cieków oraz pobór wód, ➤ Ograniczanie spływu zanieczyszczeń obszarowych z terenów rolniczych,
Ochrona przed hałasem	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmniejszenie poziomów hałasu, zwłaszcza emitowanych przez środki transportu drogowego, ➤ Kontynuacja monitoringu klimatu akustycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Likwidacja źródeł hałasu przez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, rewitalizacja linii kolejowych, a także budowa ekranów akustycznych i pasów zieleni, ➤ Modernizacja szlaków komunikacyjnych, ➤ Kontrola dopuszczalnych norm emisji hałasu przemysłowego, ➤ Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania, czyli rozdzielania hałasu - stref głośniejszych i obszarów chronionych – stref cichych,
Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych, ➤ Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisji pól, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prewencyjnie prowadzenie kontroli poziomów pól elektromagnetycznych, ➤ Ewidencjonowanie źródeł pól elektromagnetycznych (m.in. w kontekście rozwijających się sieci stacji bazowych telefonii komórkowej), ➤ Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych, ➤ Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisji pól elektromagnetycznych,
Poważne awarie przemysłowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w zakładach oraz w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych, ➤ Szybkie usuwanie skutków poważnych awarii, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upowszechnianie wiedzy nt. prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożenia oraz funkcjonowania systemu operacyjno-ratowniczego, ➤ Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych, w tym minimalizacja transportu substancji niebezpiecznych przez obszary zamieszkałe, ➤ Usuwanie skutków zagrożenia środowiska oraz bezpieczne, tymczasowe magazynowanie odpadów powstałych w czasie usuwania skutków poważnej awarii,
Edukacja ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska, ➤ Wzrost świadomości i aktywności społeczeństwa oraz większe zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wycieczki przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej, ➤ Informowanie mieszkańców gminy o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony, ➤ Współpracowanie samorządu z mediami regionalnymi i lokalnymi w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych w celu jego ochrony, ➤ Udział przedstawicieli administracji publicznej w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku, ➤ Wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej w placówkach oświatowych, ➤ Popularyzacja treści ekologicznych i promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji, ➤ Organizowanie festynów, kampanii i konkursów o tematyce ochrony środowiska,
Pozostałe działania systemowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uwzględnianie aspektów ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarowania, ➤ Zarządzanie środowiskowe, ➤ Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzmocnienie współpracy przedstawicieli referatów merytorycznych z zakresu ochrony środowiska z wydziałami merytorycznymi odpowiedzialnymi za tworzenie polityk sektorowych w celu kształtowania harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy z rozwojem gospodarczym i trwałym zachowaniem wartości środowiska, ➤ Promowanie przez gminę wszelkich działań przedsiębiorców związanych z wdrażaniem systemów zarządzania środowiskowego (SZ),

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój sieci gazowej i innych alternatywnych źródeł energii, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie powstawania tzw. „zielonych miejsc pracy”, ➤ Doskonalenie przepływu informacji pomiędzy Urzędem Gminy a inwestorami, ➤ Promowanie firm lokalnych, produkujących urządzenia ochrony środowiska i świadczących usługi na rzecz ochrony środowiska, ➤ Podjęcie działań do alternatywnych źródeł energii kolejnych nieruchomości,
<p style="text-align: center;">Racjonalne kształtowanie przestrzeni gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja przestrzeni i struktury funkcjonalnej gminy poprzez efektywne zarządzanie i właściwe użytkowanie przestrzeni gminy zapewniające utrzymanie ład przestrzennego, ➤ Modernizacja i rozwój infrastruktury, ➤ Budowa systemu ekologicznego gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przygotowanie do zabudowy terenów rozwojowych przy uwzględnieniu możliwości technicznych i finansowych w zakresie uzbrojenia terenu ze wskazaniem priorytetowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (jednorodzinnych i wielorodzinnych), ➤ Poprawa dostępu do komunikacyjnej i bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie gminy, ➤ Rozbudowa układu drogowo - ulicznego gminy, ➤ Rozbudowa systemu kanalizacji ➤ Budowa sieci gazowej, ➤ Zielona gospodarka gminy poprzez rozpatrywanie przedsięwzięć pod kątem szanowania zieleni na terenie gminy, ➤ Wprowadzanie zieleni izolacyjnej i urządzonej oraz niekubaturowego zagospodarowania przestrzeni publicznych gminy (placówki, skwery), ➤ Kształtowanie korytarzy ekologicznych, w tym zmiana dotychczasowego przeznaczenia gruntów po zlikwidowanej zabudowie na tereny zielone, pasy, placówki lub inne formy niekubaturowego wykorzystania przestrzeni, ➤ Zmniejszenie emisji dymów z gospodarstw indywidualnych wraz ze stworzeniem mechanizmu kontroli i egzekwowania naruszenia ograniczeń.

Przedstawione powyżej cele są zgodne z zagadnieniami uwzględnionymi w dokumentach strategicznych dotyczących ochrony środowiska, również z wymogami wynikającymi z ustawy Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 672), ustawy o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.) oraz innymi ustawami komplementarnymi.

Po przeprowadzonej analizie zgodności stwierdzono, że PO dla Gminy Rokiciny jest zgodny z celami i kierunkami działań dokumentów wyższego rzędu.

9. Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zasadniczym jest przedstawienie zarówno pozytywnych, jak i negatywnych skutków realizacji niniejszego dokumentu (bądź też braku tych skutków).

Oddziaływanie:

+ pozytywne

- negatywne

0 neutralne

Zadanie	Oddziaływanie na poszczególne komponenty							
	Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Gleby	Warunki akustyczne	Przyroda i obszary chronione	Krajobraz	Zabytki	Mieszkańcy
Budowa instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródła ciepła z wykorzystaniem OZE w Gminie Rokiciny – Ochrona środowiska	+	+	+	0	+	+	0	+
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łaznowska Wola - Uporządkowanie gospodarki wodno-ciekowej i ochrona środowiska	+	0	0	0	0	+	0	+
Projektowanie i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nowe Chrusty	+	0	0	0	0	+	0	+
Projekt wymiany starej sieci wodociągowej z rur azbestocementowych w miejscowości Popielawy wraz z przełaniem istniejących przyłazów oraz budowa spinki wodociągowej Popielawy – Łaznów - Zmniejszenie liczby awarii i strat wody	+	0	0	0/-	0	+	0	+
Przebudowa i rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków wraz z budową i przebudową kanalizacji sanitarnej na terenie gm. Rokiciny- Poprawa infrastruktury wodno-ciekowej	+	+	+	0/-	0	+	0	+
Termomodernizacja budynku gminnego przy ul. Brzezińskiej w Rokicinach-Kolonii - Poprawa efektywności energetycznych budynku	+	0	+	0/-	+	+	0	+
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Rokiciny – Ochrona środowiska	+	0	0	0/-	0	+	0	+
Optymalizacja kosztów zakupu i dystrybucji energii elektrycznej dla Gminy i jednostek organizacyjnych – Optymalizacja kosztów	+	0	0	0	0	0	0	+

Przebudowa drogi gminnej Nr 116303E Rokiciny-Kolonia – Kolonia Łaznów II Etap – Poprawa infrastruktury	+	0	+	+	+	+	0	+
Przebudowa drogi powiatowej Nr 4318E Kolonia Rokiciny – Łaznówek – Etap I – Pomoc finansowa dla Powiatu Tomaszowskiego	+	0	+	+	+	+	0	+
Realizacja zadań wynikających z Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Rokiciny	+	0	0	0/-	0	+	0	+

Po analizie PO określa się znaczenie oddziaływania:

9.1. Znaczenie oddziaływanie pozytywne na środowisko

- zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczych,
- zagospodarowanie zieleni terenów antropogenicznych - rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej,
- wzrost wiadomości ekologicznej w społeczeństwie,
- zakaz zabudowy w strefach: ochrony ekologicznej, wartości rolniczych, ochronnych cmentarzy, oddziaływania obiektów infrastruktury technicznej, na terenach leśnych i obszarach postulowanych do zalesienia,
- rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej,
- poprawa mikroklimatu,
- poprawa warunków aerosanitarnych w gminie,
- utrzymanie ustalonej polityki przestrzennej dla poszczególnych terenów,
- uwzględnianie uwarunkowań konserwatorskich w realizacji zabudowy,
- rozwój lasów i zieleni,
- ograniczenie wrażliwości poszczególnych sektorów gospodarki, a szczególnie przemysłu,
- realizacja systemu małej retencji wodnej,
- poprawa funkcjonowania infrastruktury zaopatrzenia w wodę,
- odbudowa melioracji podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi,
- ochrona przed erozją gleb poprzez zakrzewianie różpolne oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych,
- rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo,
- osiągnięcie standardów jakości powietrza poprzez wdrożenie Programu Ochrony Powietrza (POP),
- transformacja Gminy Rokiciny w gminę niskoemisyjną,
- przygotowanie do wdrożenia dyrektywy IED przez zakłady przemysłowe,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń z pojazdów transportu,
- wprowadzenie zadań z programu gospodarki niskoemisyjnej,
- realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPO K),

- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego,
- usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę,
- zmniejszenie poziomów hałasu, zwłaszcza emitowanych przez środki transportu drogowego,
- monitoring klimatu akustycznego,
- stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych,
- edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisji pól,
- działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w zakładach oraz w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych,
- szybkie usuwanie skutków poważnych awarii,
- prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska,
- wzrost wrażliwości i aktywności społeczeństwa oraz większe zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska,
- uwzględnianie aspektów ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarowania,
- zarządzanie środowiskowe,
- aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska,
- budowa sieci gazowej i innych alternatywnych źródeł energii,
- modernizacja i rozwój infrastruktury.

9.2. Znaczenie oddziaływanie negatywne na środowisko

Największy pozytywny wpływ na jakość powietrza będą działania podejmowane w ramach rozwoju OZE oraz racjonalnego gospodarowania energią. Pozytywnie na powietrze będą oddziaływały projekty związane z ograniczeniem niskiej emisji (PGN dla Gminy Rokiciny). Oddziaływanie negatywne w większości przypadków mają charakter przejściowy i krótkotrwały najczęściej związane z fazą realizacji inwestycji (spaliny z maszyn budowlanych, pylenie z placów budów).

Oddziaływania negatywne wynikające z realizacji Programu Ochrony środowiska, związane mogą być z budową lub rozbudową: kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków, termomodernizacjami budynków.

W etapie planowania nie można wskazać jednoznacznie oddziaływania inwestycji na środowisko, wynika to z braku informacji na temat szczegółowej lokalizacji, szczegółowego rozmiaru i technologii przedsięwzięcia, które będą możliwe do określenia na etapie opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Program Ochrony środowiska w swoim założeniu realizuje politykę zrównoważonego rozwoju, polegającą na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób, aby nie naruszy równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyja przetrwaniu jej zasobów. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania

kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej.

W stosunku do obszarów objętych ochroną prawną ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) przewiduje ograniczenia w ich użytkowaniu, wynikające z konieczności zachowania i ochrony ich walorów i wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Jak już wcześniej wspomniano termin „znaczące oddziaływanie na środowisko” nie został zdefiniowany w ustawie Prawo ochrony środowiska, która go wprowadziła. Logicznym wydaje się stanowisko znajdujące potwierdzenie w literaturze specjalistycznej, że o znaczącym oddziaływaniu na środowisko możemy mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych, gleb, poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.

Potencjalne oddziaływania negatywne wynikające z realizacji Programu Ochrony środowiska stanowią przede wszystkim okresowe i chwilowe zagrożenie przemieszczające się wraz z pracami budowlanymi, zanikające po ich zakończeniu, które mogą powodować:

- zajęcie przestrzeni, jeżeli nastąpi w terenach zielonych lub strefach buforowych terenów cennych przyrodniczo;
- wzrost oddziaływań negatywnych związanych z rozwojem turystyki w związku z powstaniem produktów turystycznych i presji na obszary chronione;
- pogorszenie ładu przestrzennego;
- zwiększenie powierzchni obszarów narażonych na hałas;
- wzrost zużycia surowców, materiałów, paliw i energii;
- wzrost zanieczyszczeń do powietrza;
- wzrost ilości odpadów i cieków.

Przewiduje się, że powyższe uciążliwości będą dotyczyły jedynie terenów budowy, będą zamykane w działkach inwestycji.

Szczegółowa analiza (oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, rednioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy) powinna być zawarta w ocenach oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia kwalifikowanych wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

9.2.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Okresowe uciążliwości związane z ruchem samochodów dostawczych i prac sprzątkowego w czasie realizacji inwestycji. Ruch i praca ww. sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Do substancji zanieczyszczających należą: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, węglowodory aromatyczne, cząstki smoły i sadzy, metale ciężkie oraz gazy z podgrzanych asfaltów drogowych, zapylenie. W związku z tym, emisje z pojazdów będą charakteryzowały się niskim natężeniem, będzie emitowana niewielka ilość ww. zanieczyszczeń, które nie będą wywierały istotnego wpływu na stan czystości powietrza. Praca tego rodzaju również nie wymaga uregulowania stanu formalnoprawnego.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne związane będzie również z organizacją procesów technologicznych instalacji stanowiących emitory zanieczyszczeń do powietrza. Przedsięwzięcia nie są określone szczegółowo. Nie jest znana technologia budowy i rozwoju technicznych i technologicznych stacji nie można dokładnie stwierdzić jaki wpływ na stan środowiska będą miały poszczególne instalacje. Istotne jest, że przedmiotowy dokument przewiduje działania rozwojowe z gruntu prowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania wystąpią w fazie przebudowy w okresie i krótkotrwałe, znikają po zakończeniu prac. Nie identyfikuje się oddziaływań znaczących.

9.2.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W wyniku prowadzonych inwestycji, głównie budowy/rozbudowy infrastruktury drogowej, możliwe jest obniżenie poziomu wód gruntowych i zmiana stosunków wodnych. Podczas prowadzenia prac budowlanych istnieje ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód podziemnych, będzie jednak one charakter lokalny i nie powinny wpłynąć znacząco na jakość wód podziemnych. Z kolei inwestycje, których skutkiem jest uszczelnienie powierzchni ziemi będą długotrwały charakter. W ich konsekwencji szybko spływów powierzchniowych z nawierzchni dróg, placów zwiędzie, co przy równoczesnym zmniejszaniu retencyjności zlewni poprzez inne działania znacząco podnosi poziom ryzyka powodziowego. W związku z tym istotną kwestią jest realizacja prac w zgodzie z odpowiednią polityką przestrzenną uwzględniającą takie kwestie.

9.2.3. Oddziaływanie na glebę

Okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych i prac sprzątkowego. Ruch i praca ww. sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Oddziaływania te są okresowe i krótkotrwałe; znikają po zakończeniu prac. Nieodwracalne skutki są natomiast związane z ewentualnym zajmowaniem gruntów rolniczych.

9.2.4. Oddziaływanie na warunki akustyczne

Inwestycje, których działania są związane z ruchem samochodów dostawczych i prac sprzątkowego mogą być źródłem hałasu i wibracji do środowiska. Oddziaływania występujące w fazie przebudowy są okresowe i krótkotrwałe; znikają po zakończeniu prac. Przedsięwzięcia nie są określone szczegółowo. Nie jest znana technologia budowy i rozwiązania technicznych ani technologicznych, stąd nie można dokładnie stwierdzić jaki wpływ na stan środowiska będą miały poszczególne instalacje. Istotne jest, że przedmiotowy dokument przewiduje działania rozwojowe z gruntu prowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie rozpoznaje się oddziaływań znaczących.

9.2.5. Oddziaływanie na przyrodę i obszary chronione

Analiza uwarunkowań związanych z ochroną przyrody i krajobrazu zawarta w Programie Ochrony środowiska wykazała, że na terenie gminy znajdują się następujące obszary chronione:

- Rezerwat Przyrody „Łaznów”
- Użytek ekologiczny „Mokradło Łaznowska Wola”

Rezerwat Przyrody "Łaznów"

Rezerwaty przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnie wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Rezerwat „Łaznów” został utworzony celem ochrony zachowania fragmentu lasu jodłowego naturalnego pochodzenia na granicy zasięgu jodły.

Zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przyrody w rezerwach przyrody zabrania się: budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody; chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu; polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody; pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów; użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody; zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody; pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu; niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów; palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania urządzeń wiatła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;

stosowania chemicznych i biologicznych rodków ochrony roślin i nawozów; zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych; ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ciszą i cichotą, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego; zakłócania ciszy; używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i wędkowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; wykonywania prac ziemnych trwale zmieniających rzeźbę terenu; biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska; wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska; wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych; organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Rezerwat Przyrody „Łąznów” jest położony w kompleksie leśnym i na jego terenie nie są planowane żadne zadania inwestycyjne, które mogłyby negatywnie oddziaływać na jego obszar. W Programie Ochrony Środowiska wskazano szereg priorytetów i działań, mających na celu ochronę przyrody i krajobrazu.

Użytek ekologiczny „Mokradło Łąznowska Wola”

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, różpolne i różelne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Użytek ekologiczny „Mokradło Łąznowska Wola” został ustanowiony celem ochrony zachowania wyróżniających się walorów przyrodniczych różelnego mokradła wanego dla zachowania różnorodności. Ochroną objęty ten obszar zarolniczy i szuwarów,

stanowi cy różelne mokradło ze źró nicowan ro linno ci zaro low i szuwarowo-bagienn o powierzchni 0,4 ha.

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody w stosunku do u ytku ekologicznego mog by wprowadzone nast puj ce zakazy: niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru; wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcaj cych rze b terenu, z wyj tkiem prac zwi zanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budow , odbudow , utrzymywaniem, remontem lub napraw urz dze wodnych; uszkodzania i zanieczyszczania gleby; dokonywania zmian stosunków wodnych, je eli zmiany te nie słu ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, le nej, wodnej lub rybackiej; likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; wylewania gnojowicy, z wyj tkiem nawo enia u ytkowanych gruntów rolnych; zmiany sposobu u ytkowania ziemi; wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniała ci, w tym kopalnych szcz tków ro lin i zwierz t, a tak e minerałów i bursztynu; umy lnego zabijania dziko wyst puj cych zwierz t, niszczenia nor, legowisk zwierz cych oraz tarlisk i zło onej ikry, z wyj tkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynno ci zwi zanych z racjonaln gospodark roln , le n , ryback i łowieck ; zbioru, niszczenia, uszkodzania ro lin i grzybów na obszarach u ytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi ro lin i grzybów chronionych; umieszczania tablic reklamowych.

W wyniku prowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy u ytek ekologiczny „Mokradło Łaznowska Wola” nie b dzie nara ony na łamanie zakazów wprowadzonych w celu jego ochrony. W Programie Ochrony rodowiska wskazano szereg priorytetów i działa , maj cych na celu ochron przyrody i krajobrazu.

Najwi ksze zagro enie wi e si z rozwojem sieci drogowej, poniewa prowadzi to b dzie do przecinania struktur przyrodniczych, usuwania drzew i krzewów. Równie wzrost ilo ci inwestycji b dzie si wi za z zajmowaniem nowych powierzchni, a tym samym zmieszczeniem powierzchni terenów zielonych.

W stosunku do obszarów obj tych ochron prawn , ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z pó n. zm.) przewiduje ograniczenia w ich u ytkowaniu, wynikaj ce z konieczno ci zachowania i ochrony ich walorów, a tak e warto ci przyrodniczych, krajobrazowych b d kulturowych. W Programie jednoznacznie wskazano za kierunek działa ochron ró norodno ci biologicznej.

Działaniami, które b d mogły negatywnie wpłyn na przyrod i ró norodno biologiczn oraz poszczególne gatunki lub siedliska, s przede wszystkim działania zwi zane z zajmowaniem nowych terenów (zielonych) pod inwestycje. Najbardziej niekorzystny wpływ dotyczy inwestycji maj cych charakter liniowy (np. rozwój sieci drogowych, kanalizacyjnych, wodoci gowych), które mog powodowa fragmentacj struktur przyrodniczych, tworzy bariery komunikacyjne dla wielu gatunków

zwierząt oraz wycinków drzew pod budowę lub rozbudowę danych inwestycji. Ponadto negatywny wpływ mogą stanowić przedsięwzięcia dotyczące produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych (OZE), gdzie przykładowo energetyka wiatrowa powoduje zaburzenia w funkcjonowaniu ptaków i nietoperzy (ubójność ich populacji w wyniku kolizji z turbinami wiatrowymi). Natomiast dokładne określenie skali rodzaju ich oddziaływania nie jest możliwe na etapie sporządzenia niniejszej prognozy ze względu m.in. na brak danych lokalizacyjno-realizacyjnych. Szczegółowa analiza (oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy) powinna być zawarta w ocenach oddziaływania na środowisko przedsięwzięć kwalifikowanych wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) określa cele, zasady i formy ochrony. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących w drzewnym trybie życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień. Zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; zachowanie różnorodności biologicznej; zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego; zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony; ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody; kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Działania zaplanowane w Programie Ochrony środowiska będą miały istotny i znaczący wpływ na poprawę stanu środowiska i możliwości ochrony jego walorów przyrodniczych. Całkowite będące przyczyną odstępnie od realizacji celów zawartych w przedmiotowym dokumencie może skutkować wystąpieniem szeregu niekorzystnych zjawisk w niektórych komponentów środowiska i pogorszeniem się stanu środowiska przyrodniczego jako całości.

9.2.6. Oddziaływanie na krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz mają wszystkie inwestycje zajmujące przestrzeń, szczególnie niekorzystnie wpływa budowa sieci dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej. Działanie to wiąże się ze zmianami charakteru danego terenu, z wycinkami drzew, czy wykonywaniem nasypów i wykopów, co powoduje ingerencję w naturalny charakter terenów otwartych. Dysonanse krajobrazowe niwelowane są poprzez tworzenie zasad projektowych tego typu inwestycji.

9.2.7. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne

Szczegółowa analiza oddziaływania poszczególnych inwestycji może odbywać się na etapie wydawania decyzji.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji założeń dokumentu

Następstwem realizacji celów rozwojowych i działań ustanowionych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny, będzie szereg zróbnicowanych oddziaływań w obrębie sfery przyrodniczej. Analiza oddziaływania pozwala zakwalifikować je jako skutki o zmiennym charakterze – pozytywnym bądź negatywnym. Dla działań, w których spodziewa się wystąpienie oddziaływań negatywnych wskazane jest określenie rozwiązań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących. Negatywne skutki działań w Gminie Rokiciny związane są z realizacją infrastruktury kanalizacyjnej.

Postępowanie mające na celu zapobieganie i zmniejszanie szkodliwych oddziaływań na środowisko:

- odpowiednie lokalizowanie poszczególnych inwestycji (zgodnie z przyjętymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego regionu),
- przestrzeganie prawa z zakresu ochrony środowiska oraz stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających emisję,
- odpowiednie przygotowanie kadr administracji samorządowej w zakresie ochrony i zarządzania środowiskiem, a także wyposażenie jej w odpowiednie narzędzia techniczne i organizacyjne służące do przeprowadzenia analizy związanej z procesem inwestycyjnym,
- realizacja zadań zgodnie z podstawowymi zasadami działań minimalizujących oddziaływanie na etapie budowy i eksploatacji.

Zasady podstawowe działań minimalizujących oddziaływanie na etapie budowy:

Złagodzenie negatywnych oddziaływań etapu budowy odnosi się przede wszystkim do odpowiedniego prowadzenia prac budowlanych oraz właściwego wykorzystania maszyn i urządzeń. W celu

zapobiegania wzrostowi wydzielanych spalin, hałasu, wycieków olejów i smarów należy zadbać aby sprężarki i środki transportowe były dobrej jakości, prawidłowo utrzymane i wyposażone. Wskazane jest zastosowanie opony zakrywających skrzynie ładunków pojazdów przewożących mieszanki cementowe, które ograniczą emisję szkodliwych gazów i oparów. Maszyny powinny być właściwie eksploatowane, ponieważ obciążenie powoduje wzrost emisji spalin i hałasu. Istotna jest również kontrola stanu technicznego wykorzystywanych urządzeń, by nie doprowadzić do sytuacji awaryjnych. Należy zminimalizować (a nawet wykluczyć) prawdopodobieństwo przedostania się produktów ropopochodnych. Szczególnie istotne jest gospodarowanie odpadami powstającymi przy pracach; niedopuszczalne jest pozostawienie jakichkolwiek odpadów (smarów, olejów). Substancje niebezpieczne powinny być składowane w bazach sprężarki – magazynowych.

Zasady podstawowe działań minimalizujących oddziaływanie na etapie eksploatacji:

Planowane obiekty i instalacje muszą spełniać standardy budowlane i emisyjne, by być właściwie eksploatowane i konserwowane. Muszą być pod stałym monitoringiem. Ponadto należy pamiętać, że nowe technologie mają spełniać kryteria BAT.

Działania mające na celu kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko:

- na takim stopniu ogólności dokumentu, nie można wskazać jednoznacznie działań kompensacyjnych, zwłaszcza nie znając skali potencjalnych zagrożeń.

Należy podkreślić, że Program Ochrony środowiska w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju regionu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, polegającą na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie nie sprzyja przetrwaniu jej zasobów. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. Ta podstawowa zasada gwarantuje, że przyjęte w Programie cele oraz strategiczne kierunki działania sprzyjają zachowaniu środowiska regionu w odpowiednim stanie, a brak realizacji założeń dokumentu utrwalałoby jego niekorzystne zmiany.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w przedmiotowym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy

Rozwiązania zastosowane w Programie zgodnie są z zapisami w dokumentach wyżej wymienionych; Program Ochrony środowiska jest podstawowym i najważniejszym dokumentem wyznaczającym cele

i kierunki inwestycji Gminy Rokiciny. Jest zbiorem propozycji kierunków działań zmierzających do trwałego i zrównoważonego rozwoju niniejszego regionu Polski.

Program nie zawiera propozycji rozwiązań alternatywnych dla realizacji celów oraz strategicznych kierunków działania. Sytuacja ta wynika z mikroskalowego charakteru opracowania, którego założenia sformułowane w dużym stopniu ogólnie. Natomiast działania takie mogą, a nawet powinny, być uwzględnione na niższych szczeblach dokumentów, które muszą z Programem być w pełni zgodne. Dotyczy to przede wszystkim polityk oraz programów rozwojowych, gdzie poszczególne działania, czy te przedsięwzięcia, mogą być określone bardziej jednoznacznie.

Program Ochrony środowiska w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju regionu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, polegającą na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób aby nie naruszy równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyja przetrwaniu jej zasobów. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. Ta podstawowa zasada gwarantuje, że przyjęte w Programie cele oraz strategiczne kierunki działania sprzyjają zachowaniu środowiska regionu w odpowiednim stanie, a brak realizacji założeń dokumentu utrwalałoby jego niekorzystne zmiany. Wyznaczono kluczowe zadania, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska uwzględniając wymogi dokumentów międzynarodowych i krajowych.

Wobec powyższego przyjęto, że dalszy rozwój może przebiegać w dwóch wariantach tj. realizacji oraz odstąpienia od realizacji Programu.

Wpływ na środowisko przyrodnicze i ludzi skutków braku realizacji założeń Programu wskazano w rozdziale 4 niniejszej prognozy.

12. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień omawianego dokumentu

Wdrażanie Programu Ochrony środowiska będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Wójt Gminy będzie oceniał co dwa lata stopień wdrażania Programu. Ocena ta będzie podstawą przygotowania raportu z wykonania Programu, opracowaniem listy przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ciągu kolejnych czterech lat, aktualizacji celów i kierunków działań ekologicznych. Konieczne będzie regularne gromadzenie, analiza i ocena danych dotyczących stanu środowiska.

Lista wskaźników monitorujących Program (mogą one zostać zmodyfikowane):

- jako wód powierzchniowych,

- jako wód podziemnych, udział wód bardzo dobrych i dobrych,
- stopie zwodoci gowania wsi,
- stopie skanalizowania wsi,
- cieki przemysłowe i komunalne wymagaj ce oczyszczenia odprowadzane do wód powierzchniowych lub do ziemi,
- stosunek długo ci sieci kanalizacyjnej do sieci wodoci gowej,
- ilo wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkań ca na rok,
- wielko emisji zanieczyszcze pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uci liwych,
- wielko emisji zanieczyszcze gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uci liwych,
- liczba punktów monitoringu hałasu, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów,
- wska nik lesisto ci,
- procentowy udział powierzchni terenów obj tych ochron prawn ,
- nakłady inwestycyjne na ochron rodowiska,
- udział energii odnawialnej w całkowitym zu yciu energii pierwotnej,
- liczba gospodarstw ekologicznych posiadaj cych certyfikat i powierzchnia upraw,
- udział społecze stwa w działaniach na rzecz ochrony rodowiska wg oceny jako ciowej,
- ilo i zasadno interwencji i wniosków zgłaszanych przez mieszkań ców,
- liczba, jako i skuteczno kampanii edukacyjno – informacyjnych.

13. Informacje o mo liwym transgranicznym oddziaływaniu na rodowisko

Z uwagi na lokalizacj gminy Rokiciny oraz planowane rozwi zania, realizacja działań nie b dzie wywoływa oddziaływa transgranicznych. Planowane obiekty ze wzgl du na lokalizacj nie b d powodowa transgranicznego oddziaływania na rodowisko.

14. Streszczenie w j zyku niespecjalistycznym

Post powanie w sprawie oceny oddziaływania na rodowisko przez wła ciwy organ administracji odbywa si w oparciu o „Prognoz oddziaływania na rodowisko”. Głównym celem dokumentu jest identyfikacja oddziaływania na rodowisko realizacji zało e Programu Ochrony rodowiska dla Gminy Rokiciny. Prognoza oddziaływania zawiera informacje zgodne z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 pa dziernika 2008 r. o udost pnianiu informacji i jego ochronie, udziale społecze stwa w ochronie rodowiska oraz o ocenach oddziaływania na rodowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 353) oraz pismami Regionalnego Dyrektora Ochrony rodowiska w Łodzi znak: WOO - II.411.476.2016.MGw z dnia 21 pa dziernika 2016 r. i Pa stwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi znak: PWIS.NSOZNS.9022.1.571.2016.JOK z dnia 5 pa dziernika 2016 r.

Rozdział 2 przedstawia metodyk sporz dzania prognozy oddziaływania na rodowisko Programu Ochrony rodowiska dla Gminy Rokiciny.

W rozdziale 3 przedstawiono główne cele Programu wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym dla Gminy Rokiciny na lata 2017-2020 z perspektyw do 2024 r.

Rozdział 4 zawiera diagnoz stanu środowiska na terenie gminy, wpływ działań planowanych w PO na środowisko, mo liwe skutki braku realizacji zapisów omawianego dokumentu.

Rozdział 5 zawiera diagnoz stanu środowiska na obszarach obj tych przewidywanym znaczym oddziaływaniem

Rozdział 6 identyfikuje problemy ochrony środowiska istniejące z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu, w szczególności dotyczy obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Rozdział identyfikuje problemy w zakresie ochrony środowiska: powierzchni ziemi, budowy geologicznej, powietrza atmosferycznego i klimatu, wody, ochrony przyrody, klimatu akustycznego.

Rozdział 7 identyfikuje, analizuje i ocenia oddziaływania generowane zapisami dokumentu na jednolite czści wód powierzchniowych i podziemnych oraz obejmuje analiz mo liwości niesienia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Rozdział 8 identyfikuje cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione. Rozdział ten zawiera priorytety PO dla Gminy Rokiciny na lata 2017-2020 z perspektyw do 2024 r., które są zgodne z zagadnieniami uwzględnionymi w dokumentach strategicznych dotyczących ochrony środowiska.

W rozdziale 9 przedstawiono zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki realizacji zapisów dokumentu, w tym na: powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, warunki akustyczne, przyrodę i obszary chronione, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne.

Rozdział zawiera również analiz oddziaływania generowanych zapisami dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin.

Rozdział 10 przedstawia rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczych negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji omawianego dokumentu.

Rozdział 11 zawiera rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy.

Rozdział 12 to informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień dokumentu.

Rozdział 13 zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

15. Wykorzystane materiały

różnym danymi były następujące dokumenty:

1. II Polityka ekologiczna Państwa (dokument z perspektyw do 2025 r.)
2. Program Ochrony środowiska Województwa Łódzkiego 2012,
3. Program Ochrony środowiska Powiatu Tomaszowskiego na lata 2016-2019 z perspektyw do roku 2023,
4. Strategia Rozwoju Powiatu Tomaszowskiego na lata 2015-2020,
5. Strategia Rozwoju Gminy Rokiciny na lata 2016-2023,
6. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Rokiciny na lata 2016-2025.